

Долинський ліцей №7
Долинської міської ради
Івано-Франківської області

Звіт
директора ліцею
за звітний період
2019-2020 навчального року

Звіт склали:

Заступник директора з навчально-виховної роботи
Виконуючий обов'язки директора

Дмитрів У.М.
Ярич Н.В.

м. Долина - 2020

ВСТУП

Директором ліцею протягом вересня – березня була Олійник Катерина Йосифівна. У своїй діяльності вона керувалася Статутом школи, Правилами внутрішнього трудового розпорядку, діючим законодавством України, зокрема, Законом України «Про освіту», Законом України «Про загальну середню освіту», Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» та іншими нормативно-правовими документами, що регламентують роботу керівника загальноосвітнього навчального закладу.

Керівником навчального закладу Олійника К.Й. була з 2015 року. Володіючи ґрунтовною теоретичною базою знань фахового спрямування та навичками застосування даних знань на практиці, швидко вивчила учнівсько-вчительський колектив та вміло вибудувала принципово чітку свою «дорожню карту керівника» за принципом «7 кроків до успіху»:

- впровадження професійної компетентності управлінської діяльності;
- створення привабливого іміджу закладу через торування власного шляху розвитку;
- надання якісних освітніх послуг для споживачів, приймаючи доцільні та розумні управлінські рішення;
- створення всім безпеки та комфорту для життя у освітянській спільноті, яка ґрунтується на повазі, любові, турботі про учнів, як найвищої цінності, збереження їх здоров'я;
- забезпечення саморозвитку та самовдосконалення кожного;
- мотивування «корисного» життя ліцею для міста та суспільства в цілому;
- орієнтування на результат: успіх і задоволеність всіх учасників освітнього процесу.

Ми можемо впевнено сказати: «Покроковий менеджмент керівника із самого початку був вдалим та результативним». Орієнтована на сумлінне виконання державних стандартів освіти, вмотивована на самовдосконалення, особистість Катерини Йосифівни – це модель сучасного керівника ЗЗСО. Таке комплексне поєднання всіх моделей: «директора-господаря», «директора-вчителя» та «директора-менеджера» дозволило нашому керівнику закладу йти вперед та впевнено вести за собою інших. Ми раді, що працювали в одній команді. Як підсумком за цей рік, так і за 5-ти річну її діяльність, можемо сказати: «Успішний керівник!», про якого думка колективу однозначна: духовно-моральна, інтелектуально-багата, фасилітатор процесу взаємодії вчителів, батьків, учнів, що вміє надавати і отримувати зворотний зв'язок; демократично налаштована, з сформованою діловою поведінкою, енергійна та наполеглива, позитивно налаштована працювати «по максимуму», - одним словом – вроджений сучасний менеджер!

Нам з керівником закладу повезло: було на кого рівнятися, біля кого вчитися, з ким працювати в одній команді!!!

03 березня 2020 року директор ліцею Олійник К.Й. була переведена на іншу роботу, а виконуючим обов'язки директора призначено Ярич Н.В.

У 2019-2020 навчальному році до керівного складу закладу входили: Олійник К.Й. – директор ліцею; Ярич Н.В., Дмитрів У.М., Нагірний М.Г. – заступники директора ліцею з навчально-виховної роботи. Заступники директора виконували свою роботу відповідно до посадових обов'язків, затверджених директором ліцею, якими регулювалася їх безпосередня управлінська діяльність.

1.ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЛІЦЕЙ.

Відповідно до Закону України «Про освіту», статей 9, 11 Закону України «Про загальну середню освіту», на виконання рішення Долинської міської ради Івано-Франківської області від 25.02.2020 року № 440-13/2020 «Про зміну найменування та затвердження статуту Долинського ліцею №7 Долинської міської ради Івано-Франківської області», виписки з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань від 27.02.2020 року, Статуту, **змінено** найменування Долинського ліцею №7 Долинської районної ради Івано-Франківської області на **Долинський ліцей №7 Долинської міської ради Івано-Франківської області**. Юридична адреса школи: 77504, м.Долина, вул. Степана Бандери, 12, тел. (034)77-2-88-64.

Долинський ліцей №7 - заклад освіти з правом юридичної особи, що забезпечує потреби громадян у повній загальній середній освіті, в якій поєднуються класичні принципи педагогічного процесу та активно запроваджуються інноваційні технології. Школа передбачає вивчення двох іноземних мов – англійської та німецької або французької, з 2015 по 2020 р.р. за відповідними заявами батьків у 5-9-их класах – польської; на базі закладу освіти забезпечено опанування комп'ютерних технологій з 2-го класу.

Фінансування Долинського ліцею №7, який є комунальною власністю Долинської міської ради, здійснюється Долинською міською радою, зокрема управлінням освіти Долинської міської ради, якій делеговані відповідні повноваження.

Будівля закладу освіти прийнята в експлуатацію 01.09.1990 року, земельна ділянка, яка належить школі, має площу 1,21га.

2. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

У 2019-2020 навчальному році штатними педагогічними працівниками Долинський ліцей №7 був забезпечений на **161%**. У розрізі базових дисциплін ситуація з укомплектованістю педагогічними кадрами має такий вигляд: середнє тижневе навантаження педагогічних працівників по ліцеї становить **10,5 год**. Розстановка педагогів здійснюється відповідно до фахової освіти педпрацівників. При підборі нових кадрів враховується фахова підготовка, особисті та колективні якості, інші характеристики. Час диктує все нові і нові вимоги до вчителя, тому **пріоритетом** у підборі кадрів є високий професіоналізм, володіння навичками ІКТ, прагнення до

саморозвитку, активної професійної діяльності, працездатність, комунікабельність. У цьому навчальному році всі вчителі пройшли навчання інформаційним та цифровим технологіям за різними формами. Перспектива в освіті така, що вчитель, який не володіє навичками роботи на комп'ютері на рівні досвідченого користувача та не використовує їх у своїй діяльності, не буде відповідати освітнім вимогам, та не зможе ефективно забезпечувати освітній процес з учнями. Тому підвищення освітнього рівня вчителів є першочерговим завданням адміністрації ліцею, передбаченим перспективним планом роботи.

Атестація педагогічних працівників ліцею проводилася з метою активізації творчої професійної діяльності вчителів, та як чинник виявлення їх професіоналізму, компетентності, що відіграє важливу роль у результативності освітнього процесу. Згідно плану, вчителі, які атестувалися, були ознайомлені з нормативними документами щодо атестації.

У 2019-2020 навчальному році, згідно списку педагогічних працівників для атестації, атестувалося **13** педагогічних працівників. Присвоєно кваліфікаційні категорії 5-тьом педагогічним працівникам: **«спеціаліст першої категорії»** – учителю англійської мови Кренців Н.В.; – учителю основ християнської етики Яблінській Т.В. та **«спеціаліст другої категорії»**: – учителю української мови та літератури Гошовській А.Й.; – учителю географії Когут Л.Ю. Звання «Старший учитель» присвоєно Керницькій Т.М. Також в цьому році атестувалося 8 педагогів, яким за результатами атестації встановили, що відповідають раніше присвоєній кваліфікаційній категорії **"спеціаліст вищої категорії"** та присвоєному педагогічному званню **"старший учитель"**: - вчителю початкових класів Мотиці І.І., - вчителю мистецтв Гібчинській Т.М., - вчителю хімії Гошовській Л.І., - вчителю початкових класів Шевчун М.М., - вчителю біології Мартинишин М.М., - вчителю німецької та французької мов Штойко І.Т., - вчителю початкової школи Пастух О.Д., - вчителю інформатики Флешко І.В. Згідно п. 3.20 Типового положення про атестацію педагогічних працівників заступнику директора з навчально-виховної роботи, вчителю фізики Нагірному М.Г. перенесено термін чергової атестації на 1(один) рік.

Було складено графік відкритих уроків та позакласних заходів вчителів, які атестувалися. Уроки та заходи згідно графіка були проведені. Організовано вивчення системи досвіду роботи вчителів, які атестувалися.

Згідно підсумків атестації якісний склад педпрацівників наступний:

- Звання «Старший учитель» - 48,5%;
- Вчителі вищої категорії - 15,7%;
- Вчителів I категорії – 10%;
- Вчителів II категорії – 12,8%;
- Спеціалістів – 5,7%;
- Звання «Старший учитель» - 2,8%
- Звання «Учитель-методист»- 2,8%

- Звання «Вихователь-методист»- 1,4%.

3. МЕТОДИЧНА РОБОТА.

З метою вдосконалення педагогічної майстерності вчителів, підвищення їх інтелектуального, загальнокультурного рівнів та рівня їхньої психологічної підготовки; приведення професійної компетентності педагогічних працівників у відповідність із загальнодержавними стандартами на засадах наступності, перспективності; вдосконалення організації навчання та виховання дітей та гармонійної взаємодії в роботі всіх освітніх ланок; впровадження в практику роботи ліцею демократичних цінностей, нових педагогічних технологій, засад Нової української школи, у закладі освіти, згідно плану роботи на 2019-2020 н.р., проводилася відповідна методична робота.

У 2019-2020 навчальному році педагогічний колектив ліцею працював над методичною проблемою ліцею **«Формування та підвищення ключових компетентностей педагогічних працівників, їх позитивного іміджу через конкурсну та проєктну діяльність в умовах Нової української школи»**. Питання ефективності роботи по реалізації методичної проблеми ліцею розглядалися на засіданнях шкільних методичних об'єднань, методичної та педагогічної рад. У 2019-2020 навчальному році педагогічний колектив працював на етапі теоретичного обґрунтування проблеми, що полягає у науковому обґрунтуванні нової методичної проблеми ліцею, визначення основних педагогічних стратегій її реалізації.

В умовах модернізації системи освіти України, переходу на нові структуру і зміст навчання та виховання, з метою інноваційного розвитку ЗЗСО, інтенсивних пошуків моделей школи майбутнього та шляхів їх ефективної реалізації в світовій практиці, відповідно до Концепції «Нова українська школа» творчою групою педагогів ліцею розроблено **Програму розвитку Долинського ліцею №7 «Школа успіху» (2019-2024 роки)**, у якій детально дано характеристику закладу освіти, здійснено SWOT-аналіз/план дій, розроблені Концепція розвитку та Модель закладу; оновлено **Структуру та Організаційні форми науково-методичної роботи ліцею**.

Для формування методичної культури педагогічного працівника протягом року, згідно плану роботи ліцею, проводилися **засідання педагогічної ради**, на яких слухалися питання: Про роботу методичної ради ліцею: плануємо та діємо по-новому; Про моніторинг якості освіти: педагогічний аналіз; Про дотримання учасниками освітнього процесу вимог Кодексу академічної доброчесності; Про функціонування бібліотеки; Про педагогіку толерантності в освітньому процесі; Про меморандум співпраці між усіма учасниками освітнього процесу: педагогами, учнями та батьками .

Упродовж року вивчалися і розглядалися на педраді **питання стану викладання та рівня знань, умінь та навичок учнів** з фізики, основ здоров'я, іноземних мов, української мови і літератури, з предмета "Захист Вітчизни», фізичної культури, про що видано відповідні накази.

Також піднімалися питання про дотримання вимог Положення: про методичну раду Долинського ліцею №7, Положення про медаль, Положення про індивідуальну форму навчання учнів, Положення "Про атестацію педагогічних працівників", Положення про похвальний лист «За високі досягнення у навчанні», Положення про Похвальну грамоту «За особливі досягнення у вивченні окремих предметів», про що видано розпорядчі документи.

На початку навчального року був затверджений склад **методичної ради** (МР) ліцею у складі 15 педагогів: співголови ради – Ярич Н.В., Дмитрів У.М., члени методичної ради: Нагірний М.Г., Сливинська І.М., Цюпин Г.В., та керівників МО - Чудик Г.С., Побуцька Т.М., Когут Л.Ю., Побуцька Т.М., Хімчук Я.В., Ярич Ю.М., Костецький В.Ф., Костецька О.М., Дмитрук Г.Ф., Туркас Р.В.. МР ліцею працювала згідно затвердженого Положення про методичну Раду Долинського ліцею №7 та Плану роботи МР ліцею на 2019-2020 н.р.

У I семестрі засідання МР ліцею відбулися 04.09.2019 р. та 06.11.2019 р., на яких було проаналізовано роботу методичної ради ліцею за минулий 2018-2019 н.р., узгоджено План роботи МР на 2019-2020 н.р., затверджено плани роботи МО ліцею на 2019-2020 н.р., розглянуто Положення про МР ліцею, оновлено: Структуру методичної роботи, Модель методичної роботи ліцею, Організаційні форми науково-методичної роботи, Форми роботи методичної ради ліцею; здійснена організаційна робота щодо проведення Предметних Тижнів згідно розробленого Положення про предметні тижні Долинського ліцею №7 (Додатки 3, 3.1, 3.2, 3.3, 4 до наказу № 154-од від 12.09.2019 р.). Здійснено планування щодо реалізації III етапу роботи над методичною проблемою ліцею «Теоретичне обґрунтування науково-методичної роботи».

У II семестрі засідання МР ліцею відбулося 06.02.2020 р., на якому обговорено питання «**Самоаналізу внутрішньої системи забезпечення якості освіти**» (ВСЗЯО): «Індивідуальні освітні траєкторії», «Інноваційна та експертна діяльність педагогічних працівників», «Співпраця між педагогами»; здійснено «Аналіз роботи МО ліцею над проблемним питанням». Четверте засідання МР ліцею через пандемію Кові -19 та введенням карантину відбулося 02.04.2020 р. в онлайн-режимі «Плануємо та діємо по новому» (через застосування ZOOM), на якому пропрацювали актуальні питання: «Використання ІКТ в освітньому процесі – основний чинник розвитку освіти», організовано обмін досвіду з використанням ІКТ, зокрема роботи «в хмарних технологіях» та піднесено в режимі дистанційного навчання роль самоосвіти педагога з медіа грамотності. Зібрані та укомплектовані матеріали завантажені на GOOGL-Диск «Методична робота ліцею». На засіданні також обговорювали питання організації і проведення атестації педагогічних працівників у 2019-2020 н. р.; про навчально-методичні посібники, статті, дидактичні матеріали тощо.

Впродовж року у закладі освіти організовано роботу **10-и методичних об'єднань** ліцею: вчителів початкових класів і вихователів ГПД; учителів української мови та літератури; учителів іноземних мов; учителів природничих дисциплін; учителів математики, інформатики та фізики; учителів історії і правознавства; учителів зарубіжної літератури; учителів художньо-естетичного циклу; учителів фізичної культури і ЗВ; класних керівників; було затверджено плани роботи МО на рік, науково-методичні проблемита графік проведення предметних тижнів, визначено керівників методичних об'єднань. Змістом роботи методичних об'єднань стала аналітична, організаційна, діагностична та інформаційна діяльність.

Протягом року в закладі освіти згідно плану проходили **предметні тижні та декади**, по організації і по підсумках проведення яких були видані відповідно два десятки наказів, а саме: Тижня фізичної культури і спорту та Всеукраїнського Олімпійського уроку; Тижня довкілля; Тижня іноземних мов; Тижня математики, фізики, інформатики; Тижня початкової школи та групи продовженого дня; Тижня Захисту Вітчизни; Тижня права; Тижня історії; Тижня зарубіжної літератури; Тижня молодого педагога; Тижня української мови та літератури; Тижня безпеки дорожнього руху в закладі освіти та Тижня медіа грамотності, проведеного із педагогами на час призупиненого навчання у закладі освіти з 10.02. по 15.02.2020 року.

Через введені карантинні заходи не проведено: Тижня художньо-естетичних дисциплін, Тижня знань з основ безпеки та життєдіяльності, Тижня природничих дисциплін та Тижня трудового навчання. Предметні Тижні проводилися згідно Положення про предметні тижні Долинського ліцею №7. Матеріали про проведені цікаві заходи у рамках предметних Тижнів висвітлювалися на офіційній сторінці ліцею у рубриці «Життя ліцею 2019-2020 р.р.».

У визначений термін керівниками методоб'єднань оформлено відповідні папки, де наявні аналіз роботи за минулий навчальний рік, плани роботи на поточний рік, плани тематичних заходів; систематично відбувалися засідання МО, їх проведення оформлювалися протокольню; у керівників МО зберігаються доповіді та виступи членів методичних об'єднань, тематичні розробки, дидактичні матеріали.

Згідно Плану роботи **МО класних керівників** проведено засідання методичного об'єднання, на яких розглядали нормативно-правову базу на 2019-2020 н.р., зокрема інформаційні матеріали щодо створення безпечного освітнього середовища, формування в дітей та учнівської молоді ціннісних життєвих навичок у 2019-2020 н.р.; Стану організації виховної роботи, Роботи психологічної служби з учнями та батьками, Реформування бібліотеки як інформаційно-ресурсного центру та роботи бібліотекаря «Сучасний бібліотекар ліцею» очима керівника учнівського колективу класу: пошук нових форм і методів роботи тощо. Особливої уваги заслуговує оперативна робота МО класних керівників, які, окрім засідань МО, щопонеділка брали участь у інструктивно-методичних нарадах класних

керівників, яких, згідно Реєстраційних бланків інструктивно-методичних нарад, проведено впродовж 2019-2020 н.р. – 23 (до 02.03.2019 р.).

З березня **засідання** педагогічних та методичних рад, методичних об'єднань проводилися **в режимі он-лайн**. На засіданнях розглядалися актуальні питання Про запобігання поширенню в закладі освіти коронавірусу COVID-19, методики викладання навчальних предметів та виховної роботи з учнями, новинки методичної літератури, розглянуто інструктивні листи та накази щодо звільнення учнів 4-х, 9-х класів від проходження ДПА та інші документи органів освіти, Про підсумки роботи закладу освіти за 2019-2020 н.р. та завдання на 2020-2021 н.р. в умовах Концепції «Нова українська школа».

З метою організації роботи під час карантину педагогічні працівники згідно розкладу уроків проводили дистанційне навчання та записувати, проведені дистанційно уроки в електронний журнал на платформі e-school; написали індивідуальний план роботи на кожен день, звіт про проведену дистанцій роботу; заповнили відповідно шкільну документацію, зокрема класні журнали після нормалізації епідеміологічної ситуації.

У закладі велася робота опорної школи, як методичної форми роботи з питань:

- здійснення НВП у початкових класах,
- основи християнської етики,
- художньо-естетичне виховання,
- організація роботи із цивільного захисту.

Педагоги, відповідно до Плану роботи **опорної школи**, працювали над своїми проблемними питаннями «Здійснення особистісно-орієнтованого підходу до навчання та виховання молодших школярів шляхом упровадження освітніх інновацій в умовах НУШ», «Підвищення фахової компетентності вчителя основи християнської етики», «Формування художньо-практичної компетентності учнів», «Організаційно-методичний супровід діяльності керівника ЗЗСО з питань цивільного захисту». Вчителі-предметники опорних шкіл упродовж навчального року проводили практичні та теоретичні заняття, надавали методичну допомогу педагогам закладу освіти та міста/ОТГ, забезпечували реалізацію виховної та оздоровчої функцій закладу освіти з урахуванням сучасної суспільно-політичної ситуації в Україні, забезпечували проведення заходів, згідно затверджених планів роботи.

З метою популяризації педагогічної освіти, підвищення престижності педагогічної праці та особистісного росту, вчителі ліцею беруть участь у конкурсах різних рівнів: у конкурсі «Учитель року-2020» змагалася Микулина О.В., вчитель хімії, яка стала переможцем районного рівня та достойним учасником обласного рівня конкурсу.

На базі закладу освіти, з метою якісної підготовки педагогічних працівників до роботи в умовах реформування освітньої галузі, тренерами НУШ було проведено навчання педагогічних працівників району (III очні

сесії), які у 2019-2020 навчальному році працюють у **1-их класах**. Наші учителі початкових класів, які пройшли навчання за **програмою Нової української школи**: Болюк Г. І., Шевчун М. М., Качмар С. П., Пастух О. Д., Нестер М. М. та Скуратко Г. М.

Також, з метою якісної підготовки **керівників закладів освіти** до роботи в умовах реформування освітньої галузі, на базі закладу освіти під керівництвом тренерів: К. Олійник, директора Долинського ліцею №7 Долинської районної ради, Г. Лісецької, заступника директора Болехівського ліцею №1 «Академічний» Болехівської міської ради та О. Риндич, методиста лабораторії національного виховання ІФО ІППО пройшло триденне навчання (13.12.2019 – 15.12.2019) з підвищення кваліфікації керівників закладів загальної середньої освіти для роботи в умовах НУШ.

НАВЧАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ УЧНІВ

Протягом 2019-2020 навчального року робота педколективу була спрямована на особистісно-орієнтоване навчання і виховання школярів. Велика увага у ліцеї приділяється охопленню дітей навчанням У 2019-2020 н.р. навчалось **536** учнів у 22 класах: 1-4-х класів - 223 учнів; 5-9-х класів - 239 учнів; 10-11-х класів - 74 учнів. Середня наповнюваність класів становить **24** учні: 1-4-х класів – **28**; 5-9-х класів – **24**; 10-11-х класів – **18,5**. Всі учні навчаються в першу зміну (8.30-15.55 год.)

Для **60-ти** учнів 1-4 класів організовано роботу груп продовженого дня та призначено вихователями ГПД: Скрипник Руслану Едуардівну та Скуратко Галину Мирославівну. Також діяла група короткотривалого перебування дітей 5-річного віку чисельністю **8** учнів, для якої призначено вихователем – Цап К.Б.

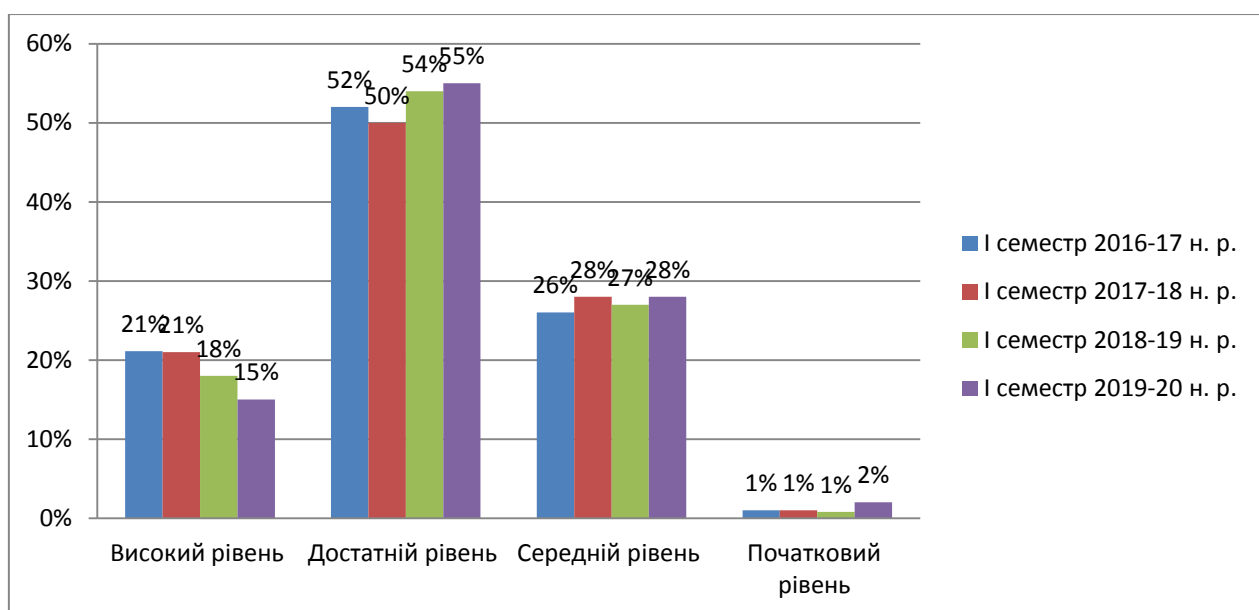
У 2019-2020 н.р., відповідно до заяв батьків, **74** учні старшої школи були охоплені профільним навчанням на базі Долинського МНВК (міжміський навчально-виробничий комбінат).

З метою реалізації права дітей з особливими освітніми потребами на освіту за місцем проживання, їх соціалізацію та інтеграцію в суспільство в 2019/2020 навчальному році для **1** учня **організовано інклюзивне навчання та** призначено асистентом в інклюзивному 7-Б класі Когут Л. Ю., учителя географії, для **57** учнів 1- 11 класів організовано **педагогічний патронаж**.

У 1-х класах оцінка навчальних досягнень учнів вербальна, всі учні встигають і отримали свідоцтво досягнень.

Показники рівня навчальних досягнень учнів за I семестр 4-ох останніх років

Роки	Високий рівень	Достатній рівень	Середній рівень	Початковий рівень
I семестр 2016-17 н. р.	94 - 21%	234 - 52%	117 - 26%	1 - 1%
I семестр 2017-18 н. р.	98 - 21%	225 - 50%	126 - 28%	3 - 1%
I семестр 2018-19 н. р.	86 - 18%	250 - 54%	128 - 27%	4 - 1%
I семестр 2019-20 н. р.	63 - 15%	233 - 55%	121 - 28%	8 - 2%

Із таблиці видно, що за результатами річного оцінювання навчальних досягнень учнів переважна більшість учнів мають достатній та середній рівень, досить велика кількість учнів мають високий та незначна частина здобувачів освіти мають початковий рівень навчання.

У звітному навчальному році учні 4-х та 9-х класів не проходили державну підсумкову атестацію, відповідно до наказу Міністерства освіти та науки №463 від 30.03.2020 року «Про звільнення від проходження державної підсумкової атестації учнів, які завершують здобуття початкової та базової загальної середньої освіти, у 2019/2020 навчальному році».

У закладі освіти ведеться **робота з обдарованими дітьми**: був складений перспективний план роботи з обдарованими учнями на 2020 – 2023 роки за науковим, методичним, психолого-педагогічним, нормативно-правовим та соціально-економічними напрямками. При розробці Програми розвитку Долинського ліцею №7 «Школа успіху» враховані сильні сторони (+) обдарованих дітей, слабкі сторони (–), можливості (+) та загрози (–). Згідно планування, роботу із обдарованими здобувачами освіти проводили

заступники директора з НВР, практичний психолог, класні керівники, вчителі предметними. Створений та постійно оновлюється **банк даних** обдарованих і талановитих дітей.

Здобувачі освіти впродовж року брали участь у конкурсах різних рівнів: I та II етапах X Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка, I та II етапах XX Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика, у районних змаганнях, присвячених відзначенню 28-ої річниці Збройних сил України, у районних змаганнях з баскетболу серед ЗЗСО I-III ступенів в залік районної Спартакіади учнівської молоді, у змаганнях з волейболу серед ЗЗСО I-III ступенів в залік Спартакіади учнів закладів загальної середньої освіти Долинської міської ради, участь команди у II етапі обласного Шкільного турніру з футзалу «Кубок «Ураган» та конкурсі учнівських творів на морально-етичну тематику «Бог – Україна – Родина і я» у 2020 році».

Так, за підсумками участі учнів ліцею у II етапі предметних олімпіад з базових дисциплін та конкурсів, **35 учнів** ліцею взяли участь в II етапі предметних олімпіад з української мови і літератури, англійської мови, польської мови, історії, астрономії, економіки, біології, фізики, географії, хімії, трудового навчання, ІТ, ОХЕ, в яких вибороли **15 призових місць**, що на 2 більше, ніж у минулому навчальному році. Необхідно відзначити великий внесок у роботі з обдарованими дітьми педагогів ліцею: з англійської мови – Крачулової О.Т., Кренців Н.В., Дмитрук Г.Ф.; з ОХЕ – Яблінської Т.В.; з початкової школи – Пенгрин М.І.

Окрім того **14** учнів ліцею, які відвідують позашкільні заклади освіти, стали переможцями Всеукраїнських та міжнародних змагань, переможцями Всеукраїнських та мистецьких конкурсів, фестивалів, переможців конкурсів загальнонаціонального етапу позашкільних закладів освіти і були рекомендовані міським управлінням освіти Долинської міської ради для отримання сертифікатів і грошової винагороди.

У період загальнонаціонального карантину з 12 березня по 29 травня 2020 року навчання учнів було організоване з використанням технологій дистанційного навчання. Уроки проводилися з використанням веб-сервісів Google Classroom та Zoom, веб-додатку Viber, згідно діючого в закладі розкладу; матеріали уроку, а також домашні завдання щоденно оприлюднювалися через електронний щоденник ліцею. У кінці навчального року проведено підсумкове оцінювання, відповідно до рекомендацій МОН України.

5. НУШ: Нова Українська Школа.

Концепція НУШ - ідеологія реформи повної загальної середньої освіти, почала діяти у 2018 році. Реформа орієнтована на те, щоб «зробити випускника закладу освіти конкурентноздатним у XXI столітті – випустити з ліцею всебічно розвинену, здатну до критичного мислення цілісну особистість; інноватора, здатного змінювати навколишній світ та вчитися впродовж життя».

У 2019-2020 продовжено у ліцеї запровадження навчання згідно правил Нової Української Школи. Вчителі класів НУШ звертають особливу увагу на впровадження компетентнісного підходу. Цей підхід відповідає Концепції «Нова українська школа» та показує як впроваджувати наскрізні змістовні лінії «Екологічна безпека та сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість та фінансова грамотність». Спільними для всіх компетентностей є такі **вміння**: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

6. ВИХОВНА ТА ПОЗАКЛАСНА РОБОТА

Здійснюючи навчально виховний процес серед учнів у 2019-2020 н.р., колектив учителів Долинського ліцею №7 у своїй роботі керувався нормативними документами: Конституцією України, Законом України «Про освіту», Законом України «Про загальну середню освіту», Національною програмою виховання дітей та учнівської молоді, Концепцією виховання дітей та молоді у національній системі освіти, Державною Національною програмою «Освіта» (Україна ХХІ століття), Указом Президента України про Стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді, Положенням про Всеукраїнську дитячо-юнацьку військово-патріотичну гру «Джура» тощо.

Виховна робота у 2019-2020 н. р. була організована відповідно до річного тематичного плану роботи Долинського ліцею №7. В ліцеї цілеспрямовано використовуються і впроваджуються в життя новітні освітні технології, форми і методи роботи у навчально-виховному процесі. Виховна робота була спрямована по реалізації виховної мети: **«Формування морально-духовної життєво компетентної особистості, яка успішно реалізується в соціумі як громадянин, сім'янин, професіонал»** та була організована й проходила в різних формах і напрямках виховання: патріотичне, правове, моральне, художньо-естетичне, родинно-сімейне, фізичне, екологічне, трудове, інформаційно-технологічне, адаптовані до умов ліцею, класу.

Важливою складовою освітнього процесу у 2019-2020 н.р. було національно-патріотичне виховання, яке реалізувалося через поставлені задачі відповідно пріоритетним напрямкам національного виховання, ціннісним орієнтирам виховання. Національно-патріотичне виховання, як

найголовніший пріоритет виховної роботи, що за своїм значенням є стратегічним завданням, невід'ємною складовою частиною виховного процесу, здійснювався через систему заходів, спрямованих на повсякденне виховання поваги до Конституції України, законів держави, символів, розуміння учнями громадянського обов'язку, формування в них патріотичних почуттів.

Через конструктивно спланований загальношкільний тематичний план виховної роботи ліцею і проведену систему виховних заходів реалізуються головні задачі виховання учнівської молоді, основними ідеями яких є ідеї свободи, рівності, національної гідності, доброти, гуманізму. Програма національно-патріотичного виховання учнівської молоді забезпечується безперервністю процесу виховання в учнів патріотизму, духовності, культури, формування ціннісного ставлення до себе, природи, суспільства, родини, держави, високих моральних якостей, національної свідомості необхідних для відданого служіння Батьківщині.

Класні керівники 1-11 класів ліцею проводили роботу із вихованцями згідно посадових обов'язків класного керівника, відповідно рекомендацій до планування роботи класного керівника навчального закладу системи загальної середньої освіти за відповідними розділами: «Аналіз роботи за минулий рік», «Цілі та завдання виховної діяльності», «Психолого-педагогічна характеристика класу», «Основні напрями діяльності та справи класного колективу», де облікували План-графік проведення годин класного керівника за I та II семестри, «Індивідуальна робота з учнями», «Робота з батьками», «Вивчення стану та ефективності виховного процесу в класі», «Аналіз виховної роботи за I, II семестри», «Облік роботи», а також заповнювали розділи «Учнівське самоврядування», «Відомості про учнів класу та їх зайнятість», «Соціальний паспорт класу», «Ведення щоденників учнями класу», «Виховні досягнення учнів відповідно до програми «Визначення рівня вихованості учнів класу», працювали над своєю самоосвітою, брали участь у методичному об'єднанні класних керівників, педрадах, нарадах при директорі, конференціях та інших формах колективної роботи, працювали в творчих групах.

Заступником директора з НВР Дмитрів У.М. згідно планування ВШК ліцею проводилася контрольна-аналітична діяльність ведення документації та живої роботи КК впродовж 2019-2020 навчального року. Стан ведення Журналів КК перевірено 06.09, 30.12 та 04.06, про що зафіксовано в Книзі записів наслідків внутрішнього контролю. Детальні результати контрольної-аналітичної роботи відображені в складених Довідках: «Визначення рівня вихованості учнів 1-11 класів за 2019-2020 н.р.», «Про організацію екскурсій для учнів 1-11 класів за 2019-2020 н.р.», «Про перевірку щоденників учнів 3-10 класів», «Про роботу гуртків Долинського ліцею №7 та зайнятість учнів 1-10 класів у гуртковій діяльності в 2019-2020 н.р.», «Про волонтерську (благодійну) діяльність Долинського ліцею №7 у 2019-2020 н.р.», «Аналізу дописів на сторінці Долинського ліцею №7 у фейсбуці, які висвітлюють

роботу закладу за 2019-2020 н.р.»; а також у Наказах «Про підсумки відвідування учнями ліцею» та «Про підсумки проведеної роботи щодо створення у 2019-2020 н.р. безпечного освітнього середовища, формування в дітей та учнівської молоді ціннісних життєвих навичок».

Аналізуючи сітку активності проведення класними керівниками 1-4 та 5 -11 класів відкритих виховних заходів, необхідно відзначити сумлінне виконання своїх обов'язків у 2019-2020 н.р. такими класними керівниками, як: Болюк Г.І.(3-А), Шевчун М.М.93-Б кл.) та Пенгрин М.І.(4-А кл.), Крачулова О.Т. (5-А кл.), Шокалюк Л.А.(6-Б кл.), Костецька О.М.(10-А кл.), Флешко І.В.(10-Б кл.), Микулина О.В.(11-А кл.) та Жмуркевич Н.М. (11-Б кл.). Із 22 класів ліцею – проведено в 2019-2020 н.р. 9 відкритих заходів: з початкової ланки школи сплановані відкриті заходи встигли провести троє педагогів, із середньої та старшої ланки ліцею – шестеро. У 13 класах – відкритих заходів не проведено, одна з основних причин – введення карантину в зв'язку з пандемією Кові-19.

Впродовж навчального року учні всіх класів активно залучалися до виховної та правовиховної роботи ЗЗСО іншими учасниками освітнього процесу: педагогами ліцею (в рамках проведення предметних тижнів), педагогом-організатором, психологічною службою, бібліотекарями та іншими запрошеними фахівцями, що детально описано в Довідці «Аналіз дописів на сторінці ліцею у Фейсбуці за 2019-2020 н.р.», які висвітлюють детально командну роботу закладу освіти.

Учні 1-11 класів активно брали участь в понеділкових зустрічах (лінійках), проведенні виховних годин класними керівниками, спланованих виховних заходах класу та роботі учнівського самоврядування тощо.

Після введення карантину класні керівники виховну роботу із 13.03 по 29.05.2020 р. продовжували в режимі он-лайн: проведення виховних годин із учнями та батьківських зборів по системі ZOOM, індивідуальної роботи з дітьми та їх батьками (опікунами) через спілкування по телефону чи обміну повідомленнями у різних меседжерах: вайбері, інстаграмі, телеграмі, твіттері. Чимало виховних заходів класів було висвітлено через соцмережі, зокрема звіти роботи випускних класів за 2019-2020 навчальний рік у форматі відеороликів.

Враховуючи незворотність європейського та євроатлантичного курсу, педагоги ліцею взяли участь у естафеті з нагоди відзначення Днів Європи в Україні «Європейський колорит по-українськи», у якій вибороли призове 2 місце за що отримали грошову винагороду у сумі 700 грн.

Згідно плану роботи у ліцеї діють **органи самоврядування**: Рада ліцею, батьківська Рада ліцею та учнівська Рада ліцею, які творчо між собою співпрацюють, вибудовуючи на спільному «майданчику» зустрічей корисні напрацювання та шляхи їх втілення в життя ліцею задля покращення освітнього середовища закладу, безпечного і комфортного, яке мотивує до навчання і діяльності, вільного від будь-яких форм насильництва і

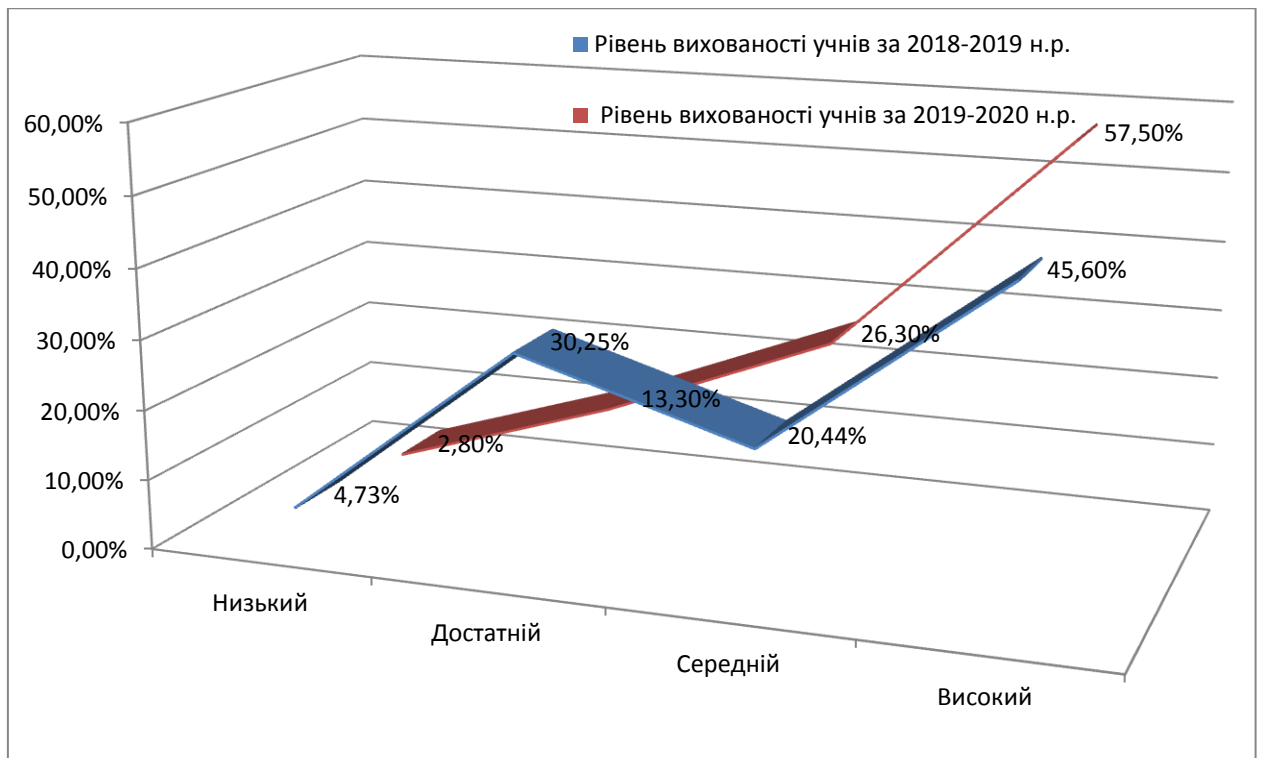
дискримінації. Головою Ради ліцею обрано Головату Н.В., Головою батьківської Ради ліцею обрано Москальчук І.В. У всіх класах створені і діють класні батьківські Ради, які працюють за планами, узгодженими з класним керівником. Голови цих рад входять до складу батьківської Ради ліцею. Класними батьківськими Радами проведена значна робота, особливо щодо благоустрою класних приміщень. Проте покращення потребує просвітницька робота серед батьків класу, особливо щодо мотивації учнів до освітньої діяльності, організації цікавого дозвілля та здорового способу життя. Головою учнівської Ради ліцею залишилася Москальчук Віта, учениця 10-Б класу, яка є чудовим організатором і активісткою ліцею.

Описана аналітична діяльність показала, що деякі напрямки виховної роботи потребують удосконалення як на рівні Всеукраїнському, так і в нашому закладі освіти, зокрема впровадження громадянської освіти у відповідності до Концепції розвитку громадянської освіти в Україні та превентивного виховання; належного екологічного виховання підростаючого покоління, трудового виховання та практичного акценту в професійній орієнтації старшокласників. Дбаючи про підвищення якості виховного процесу, потребує удосконалення і організаційна робота ліцею, зокрема чіткості у плануванні всіх структур і ланок діяльності ліцею та прозорості щодо виконання поставлених цілей і одержаних результатів. Як варіант – здійснювати планування роботи в онлайн-режимі, використовуючи в управлінській діяльності додатки Google.

Середній показник **рівня вихованості учнів** ліцею за 2019-2020 н.р.: високий – 57,5%, середній – 26,3%, достатній – 13,3%, низький – 2,8%.

У порівнянні з 2018-2019 н.р. - рівень вихованості за 2019-2020 н.р. у ліцеї зріс: «В» - високий показник зріс на 11,9%; «С» - середній зріс на 5,86%, а достатній і середній рівні зменшилися: «Д» - на 16,95% і «С» - на 1,93%.

Для учнів 1-11 класів за 2019/2020 н.р. класними керівниками та батьками учнів організовано **ряд екскурсій, в межах області, району і міста, у яких взяло участь 423 учні ліцею:** пізнавальну екскурсійну подорож «Карпатським трамваем» з смт. Вигода; культурно-пізнавальну екскурсію в музей Івана Франка с. Лолин; навчально-пізнавальну екскурсію в м. Івано-Франківськ в музей Небесної Сотні; поїздки в резиденцію Святого Миколая в с. Більшівці, Галицького району, Івано-Франківської області; поїздки «Вперед Новорічні свята» в м. Івано-Франківськ. В основному екскурсії, подорожі, культпоходи та зустрічі відбувалися згідно плану виховної роботи класу/ліцею (в рамках проведення Дня здоров'я, предметного Тижня, приурочені пам'ятним датам та подіям, новорічним та релігійно-обрядовим святкуванням тощо). Також ведеться тісна співпраця ліцею з культурними закладами м. Долини: Долинською ЦРБ (відбулася зустріч учнів 10-их класів ліцею із М. Кідруком на Презитації роману "Доки світло не згасне назавжди" та Ю. Даценком на дебюті автора книги "Пастка для різника"; для учнів 9-их класів проведено тут сучасний урок мистецтва та організовано огляд виставки творів живопису о.Дам'яна Кастрана "Карпатські мотиви"; для учнів 7-8 класів - навчально-пізнавальна зустріч в Долинській ЦРБ «Кобзар живий через віки»). Для учнів початкових та середніх класів налагоджена тісна співпраця з Долинською міською дитячою бібліотекою, де не тільки для учнів організовуються культурно-пізнавальні екскурсії, а цього року для 5-их класів тут проведено години духовності до Всесвітнього року Біблії, учні різних класів брали участь у Всеукраїнському марафоні дитячого читання «Єднаймо душі словом Кобзаря». Були організовані екскурсії в кінотеатр «Чаплін» для перегляду фільму «Захар Беркут»; культпоходи в Долинський краєзнавчий музей Тетяни і Омеляна

Антоновичів "Бойківщина"; старшокласники вшанували загиблих революції Гідності біля пам'ятника Небесної Сотні в м. Долина.

Згідно з річним планом роботи ліцею, з метою контролю за веденням документації та організацією освітнього процесу ведеться контроль за веденням щоденників учнів 3 – 10 класів, оскільки щоденник залишається основним документом учня ліцею.

У навчальному закладі в 2019-2020 н.р. сплановано та проводилася класними керівниками 1-11 класів, педагогом-організатором, соціальним педагогом та іншими учасниками освітнього процесу **волонтерська (благодійна) діяльність** для підтримки хворих дітей, роботи з зоозахисту, зокрема допомоги безпритульним тваринам та проведення еко-заходів.

Проаналізовано більше двох сотень дописів адміністрації та педагогів ліцею на сторінці фейсбук за 2019-2020 н.р., які висвітлюють освітню діяльність закладу у його різноманітних формах роботи, зокрема проведені відкриті заходи, конкурси, акції, флешмоби, виставки, поїздки, проекти, цікаві зустрічі тощо. Адміністрація ліцею систематично викладала свіжі новини: більше ста дописів (114) стосуються активного життя ліцею, чверть з яких зроблена у форматі відеороликів. Лідером по змонтованих відеороликах стала педагог Гошовська А.Й. (14). Найактивнішими дописувачами навчального року (окрім адміністрації) вийшли педагоги методичного об'єднання іноземних мов (Голова МО – Дмитрук Г.Ф.). Із педагогічних працівників цікаві інтерактивні форми роботи активно представляла вчитель зарубіжної літератури Костецька О.М. Серед класних керівників 1-11 класів роботу в класних колективах найкраще висвітлювали педагоги Крачулова О.Г., класний керівник 5-А класу та Микулина О.В. – класний керівник 11-А класу. Впродовж навчального року важливі дописи робила психологічна служба ліцею, зокрема, треба відзначити активну діяльність у час карантину практичного психолога ліцею Сливинської І.М., яка також опублікувала більше ста цікавих дописів: креативних ідей, проєктивних методик, нешаблонних тестів, порад для учнів, педагогів та батьків ...

Дописи на сторінці Долинського ліцею №7 у фейсбуці, які висвітлюють роботу закладу за 2019-2020 н.р.

Дата проведення/ публікації	Тема допису	ПП, хто здійснив допис/ поширив	Примітка Форма роботи/ відповідальні
10.08.2020	Звіт роботи ліцею за 2019-2020 н.р.	Дмитрів У.М.	Презентація Дмитрів У.М.
24.06.2020	Європейський Тиждень сталої енергії - 2020	Андрусів Ю.В.	Відеоролик: Дмитрів У.М. Дзудзило Ю.В., Ярич Н.М.
14.06.2020	Від випускників 9-Б класу «5 років	Андрусів Ю.В.	Відеоролик:

	разом»		Гібчинська Т.М.
11.09.2020	Від випускників 9-А класу «Наші шкільні роки»	Дмитрів У.М.	Відеороли: Богачова І.М.
01.06.2020	З Міжнародним Днем захисту дітей	Дмитрів У.М.	Відеоролик: Дмитрів У.М. Ставницька Д.І.
29.05.2020	Відеоестафета з нагоди відзначення Днів Європи в Україні	Гошовська А.Й.	Відеоролик: Андрусів Ю.В., Ярич Н.В., Гошовська А.Й.
29.05.2020	"Останній Дзвоник" он-лайн	Поширила Гошовська А.Й.	Відеоролик: о. І.Ліпчанський
29.05.2020	«Перший і останній дзвінок», 6-Б клас	Нагірна В.М.	Відеоролик: Нагірна В.М.
29.05.2020	«Онлайн-випускний початкової школи», 4-Б клас	Скиданович Неля	Відеоролик: Чудик Г.С.
26.05.2020	Про роботу групи дітей короткотривалого перебування 5-ти річного віку	Цап К.Б.	Відеоролик: Цап К.Б.
21.05.2020	День вишиванки он-лайн	Андрусів Ю.В.	Відеоролик: Андрусів Ю.В.
30.04.2020	Підсумки проекту "Шкільне Реаліті"	Крачулова О.Т.	Відеоролик: Гошовська А.Й. Крачулова О.Т., Сливинська І.М.
16.04.2020	Виготовлення годівничок для пташок (із пластику).5-А кл.	Допис Костецька О.М.	Фотозвіт : Цікаве дозвілля. Тіна Грицишин та Demian Mazuryk.
21.03.2020	21 березня – Всесвітній День поезії	Допис Костецька О.М.	Тематичні дні
13.03.2020	Відкрита година правового спілкування	Допис Дмитрів У.М.	Захід «Зупинимо булінг разом»: Москальчук І.В. Скаб'як В.В.
13.03.2020	Поетичний марафон «Ми тебе не забудем, Тарасе!»	Допис Дмитрів У.М.	Захід : Дмитрів У.М. Класні керівники 2-4 кл., бібліотекарі
11.03.2020	«Кобзар живий через віки» для учнів 6-8 класів.	Допис Людмила Фреїв	Захід в ЦРБ за участю учнів ліцею. Дмитрів У.М.
11.03.2020	Всеукраїнського марафону дитячого читання «Єднаймо душі словом Кобзаря»	Допис Ірина Бабінчук	Конкурс в дит.рай. бібліотеці Цюпин Г.В., Кл. керівники учасників
09.03.2020	День Всезнайки, 3-Б кл	Допис Дмитрів У.М.	Захід: Болюк Г.І.
06.03.2020	#А_ДЕ_ТВІЙ_КОБЗАР.	Допис Гошовська А.Й.	Флешмоб загальношкільний Нагірна В.М.
05.03.2020	Години духовності для учнів 5-А та 5-	Допис	Захід : Дмитрів У.М.

	Б класів «Єднаймо душі словом й пензлем Кобзаря»	Дмитрів У.М.	
24.03.2020	Міжнародний день рідної мови	Допис Дмитрів У.М.	Тематичні заходи: (МО вчителів укр. мови і літератури)
23.02.2020	"Шкільне реаліті 2" (3 серія) Тема «Філологія. Персонаж і реальність: як оживити книжку»	Гошовська А.Й.	Відеоролик: Крачулова О.Т. Гошовська А.Й
21.02.2020	Знайомство з командою "Шкільне реаліті 2"	Крачулова О.Т.	Відеоролик: Крачулова О.Т. Гошовська А.Й
21.02.2020	Впроваджуємо технологію навчання КРОССЕНС на уроках зарубіжної літератури у 5-А класі.	Допис Костецька О.М.	Інноваційні форми роботи
20.02.2020	Вшанування пам'яті Героїв Небесної Сотні	Допис Андрусів Ю.В.	Захід : Андрусів Ю.В. Шокалюк Г.А.
12.02.2020	Персональна виставка робіт учениці 9-Б класу Юрків Мар'яни «Про головне»	Допис Костецька О.М.	Виставка: Юрків Мар'яна
12.02.2020	Тиждень зарубіжної літератури	Допис Костецька О.М.	Предметні Тижні
08.02.2020	Подорож у країну знань для майбутніх першокласників	Допис Дмитрів У.М.	Захід: Пенгрин М.І.
08.02.2020	Тематичний день у 3-А кл. «Як розставити розділові знаки, якщо йдеться про цукерки у школі?»	Допис Дмитрів У.М.	Захід: Болюк Г.І.
05.02.2020	Ігри та вправи з пісочної терапії Хочеш на море?	Допис Іванна Сливинська	Психологічна служба
03.02.2020	Підсумки Тижня історії (МО вчителів суспільствознавчих дисциплін)	Допис Дмитрів У.М.	Предметні Тижні
03.02.2020	Вечір зустрічі з випускниками	Допис Андрусів Ю.В.	Захід: Андрусів Ю.В.
31.01.2020	Зустріч із батьками майбутніх першокласників (Пенгрин М.І., Чудик Г.С.)	Допис Дмитрів У.М.	Батьківські збори: Олійник К.Й. , Ярич Н.В. , Сливинська І.М.
23.01.2020	Національно-патріотичне виховання. День Соборності України	Допис Дмитрів У.М.	Пам'ятні Дні МО класних керівників
21.01.2020	Пізнавальний квест "Стежками давньої історії".	Допис Андрусів Ю.В.	Національно патріотичне виховання
17.01.2020	«Педагогіка партнерства» - один із факторів ефективної взаємодії учасників освітнього процесу. «Меморандум співпраці батьків, учнів та педагогів»	Допис Дмитрів У.М.	Педрада Олійник К.Й. Дмитрів У.М.
10.01.2020	Професійний розвиток — це обов'язок кожного педагога!	Допис Дмитрів У.М.	Атестація 2020 Олійник К.Й.

	Презентація творчого доробку за міжкласовий період		Ярич Н.В.
03.01.2020	Памяті о. Ярославу Лесіву до 77 річниці з дня народження	Допис Дмитрів У.М.	Памятні дні ліцею
03.01.2020	Сьогодні ВОНИ «мусять іти в парі» Засідання педагогічної ради «Модернізація бібліотеки як бібліотечно-інформаційного центру».	Допис Дмитрів У.М.	Педрода Олійник К.Й. Дмитрів У.М.
02.01.2020	Новорічні забавляння наймолодших учнів	Допис Гошовська А.Й.	Цікаве дозвілля: Цап К.Б., Гошовська А.Й.
31.12.2019	Новорічне «Еко-лото», мюзикл «Нехай ялинонька росте»	Допис Дмитрів У.М.	Захід , Дмитрів У.М., Святківська О.С.
31.12.2019	Яке воно, життя в НУШ ???	Допис Дмитрів У.М.	Заняття НУШ:: Данилко Н.М., Ямборко Л.І.
31.12.2019	Повторюємо правила безпечної поведінки під час зимових канікул через скрайбінг!	Допис Костецька О.М.	Урок основ здоров'я у 5- А класі
28.12.2019	Передноворічні святкування учнів 5-8 класів. Квест та дискотека.	Допис Гошовська А.Й.	Цікаве дозвілля Гошовська А.Й.
24.12.2019	На міському конкурсі ялинок 2020	Допис Гошовська А.Й.	Конкурс: Микулина І.В., Дмитрів У.М.
19.12.2019	Щаслива мить дитинства у хатинці св. Миколая!	Допис Гошовська А.Й.	Поїздки: Нагірна В.М.
18.12.2019	Тижня милосердя до Дня Святого Миколая. Театральне дійство "У Миколая немає інших рук, крім наших".	Допис Гошовська А.Й.	Благодійний захід: Костьович Н.Д., Т-во "Аве Марія" церкви А. Первозванного
11.12.2019	Козацькому роду - нема переводу!	Допис Дмитрів У.М.	Захід: Пенгрин М.І. Відеоролик : Кравець Т.Ю.
16.12.2019	Андріївські вечорниці 2019	Гошовська А.Й.	Відеоролик: Гошовська А.Й.
07.12.2019	«Толерантність». Тренінг в 4-А класі	Допис Дмитрів У.М.	Захід Москальчук І.В.
13.12.2019	А ми зиму чуємо — Калиту святкуємо!	Допис Дмитрів У.М.	Захід: Флешко І.В. Костецька О.М.
12.12.2019	Козацькі змагання між учнями 6-А та 6-Б класів у рамках національно-патріотичної гри "Джура".	Гошовська А.Й.	Відеоролик Гошовська А.Й.
12.12.2019	Долинський краєзнавчий музей Тетяни і Омеляна Антоновичів "Бойківщина".	Крачулова О.Т.	Цікаве дозвілля Крачулова О.Т.
13.12.2019	Всеукраїнський тиждень права до Міжнародного дня прав людини. Брейн-ринг між 9-А та 9-Б класами.	Допис Дмитрів У.М.	Тематичні тижні Ярич Ю.М.
11.12.2019	Відео-мандрівка 7-А класу до Міжнародного дня гір 11.12.2019 р. «Бережіть Карпати»	Допис Дмитрів У.М.	Захід: Дмитрів У.М., Дзудзило Ю.В.

12.12.2019	Веселі козацькі забави!	Допис Гошовська А.Й.	Захід: Болюк Г.І.
13.12.2019	Сучасний урок мистецтва у 9-А та 9-Б класах. Виставка творів живопису о.Дам'яна Кастрана "Карпатські мотиви".	Допис Дмитрів У.М.	Виставка Гібчинська Т. М.
11.12.2019	Підсумки акції "16 днів проти насильства"	Допис Сливинська І.М.	Інформаційні акції Сливинська І.М., Василів С.В.
05.12.2019	Етнографічно-фольклорний конкурс "Розколяда 2020".	Гошовська А.Й.	Конкурс: Гошовська А.Й. Відеоролик: Гошовська А.Й.
07.12.2019	Тиждень початкової школи	Допис Пенгрин М.І.	Предметні Тижні
05.12.2019	Дякуємо, що ви є! до Міжнародного дня волонтерів	Допис Дмитрів У.М.	Акція Микулина І.В.
03.12.2019	Круглий стіл «Міфи та стигми про СНІД». акції «Молодь проти ВІЛ/СНІДу» до Міжнародного дня боротьби зі СНІДом	Допис Василів С.В.	Акція Василів С.В.
03.12.2019	Країна гідності. Навчальна гра Вивчення соціальних прав через освіту з прав людини.	Допис Сливинська І.М.	Психологічна служба Сливинська І.М.
01.12.2019	Урок життя (біржа). Для учнів 10 - их класів	Допис Сливинська І.М.	Профорієнтація Сливинська І.М., Василів С.В.
29.11.2019	Тиждень початкової школи та групи продовженого дня	Допис Дмитрів У.М.	Предметні Тижні Тематичні дні: вчителі початкової школи
29.11.2019	До Дня Гідності і Свободи учні 9-Б класу відвідали музей Небесної Сотні в м.Івано-Франківську	Дмитрів У.М.	Екскурсія Гібчинська Т.М.
26.11.2019	"Шкільне reality" "Хто як не ми?"	Крачулова О.Т.	Відеоролик: Гошовська А.Й., Крачулова О.Т.
26.11.2019	Участь у міському конкурсі «Громадський бюджет»: з проектом Трансляційне обладнання для Долинського ліцею №7	Гошовська А.Й.	Проекти Гошовська А.Й.
28.11.2019	Арт-терапевтичний метод "Мандал", учні 10 класів.	Допис Сливинська І.М.	Психологічна служба Сливинська І.М.
26.11.2019	Заходи акції "16 днів проти насильства" 29.11.2019 : 9 класи –«БЕЗПЕЧНА ПОВЕДІНКА. Все що потрібно знати про ВІЛ/СНІД». 3.12.2019 Круглий стіл 8 класи «Ми проти насильства» 5.12.2019 акція «Невідомий	Допис Сливинська І.М.	Психологічна служба Сливинська І.М. Василів С.В.

	Миколай». 9.12.2019 акція «Зніми маску». 10.12.2019 акція «Синя стрічка!»		
20.11.2019	Інтерактивне заняття «Індивідуальний герб», у 6 – их класах	Допис Сливинська І.М	Психологічна служба Сливинська І.М. Василів С.В.
22.11.2019	Відзначення Дня пам'яті жертв Голодомору 32-33 років. Урок Пам'яті для учнів 7-А, 7-Б та 9-Б класів.	Допис Дмитрів У.М.	Дні Пам'яті
21.11.2019	Урок до Дня Гідності і Свободи (8-А та 8-Б класи). Вшанування загиблих революції Гідності біля пам'ятника Небесної Сотні (учні 9-их, 10-их класів)	Допис Дмитрів У.М.	Година історичної Пам'яті Вербова Л.А. Цюпин Г.В.
22.11.2019	Тиждень математики. Заходи МО вчителів математики, фізики, інформатики.	Допис Дмитрів У.М.	Предметний Тиждень
22.11.2019	Ми повинні пам'ятати! Голодомор 1932-1933 рр.	Гошовська А.Й.	Флешмоб Відеоролик: Гошовська А.Й.
20.11.2019	Відзначення Всесвітнього дня дитини	Допис Дмитрів У.М.	Тематичний урок: Дмитрів У.М.
20.11.2019	Тиждень іноземної мови	Дмитрук Г. Ф.	Предметний Тиждень Відеоролик Дмитрук Г. Ф.
17.11.2019	Перші два місяці з життя класу	Допис Крачулова О.Т.	Адаптація, 5-А кл.
17.11.2019	Youth MediaLab 2019. "Супергерої серед нас"	Гошовська А.Й.	Відеоролик: Гошовська А.Й.
16.11.2019	Тиждень безпеки дорожнього руху, 5- А кл, 10-Б кл.	Допис Дмитрів У.М.	Майстер-клас Прокопчук Л.В.
14.11.2019	Батьківські збори в форматі "Малої педради".9-Б кл. (Класний керівник Гібчинська Т.М.)	Допис Дмитрів У.М.	Батьківські збори Олійник К.Й.
16.11.2019	Цикл веселкових днів у 3-а класі.	Допис Дмитрів У.М.	Тематичні дні Болюк Г.І.
14.11.2019	Рухливі перерви для учнів молодшої ланки.	Допис Гошовська А.Й.	Проведено Учнівським самоврядуванням
14.11.2019	Тиждень безпеки дорожнього руху. Перегляд фільму та повчальних відеороликів на тему "Безпека на дорозі - безпека життя".	Допис Гошовська А.Й.	Тематичний Тиждень Класні керівники 3-5 кл.
14.11.2019	Урок основ здоров'я у 5-А класі, присвячений Всесвітньому дню добра (робота в команді).	Допис Гошовська А.Й.	Тематичні дні Костецька О.М.
08.11.2019	До Дня писемності і мови та вшанування Нестора-Літописця. Написання Всеукраїнського диктанту	Допис Дмитрів У.М.	Тематичні дні Організація Вчителів укр. мови

	єдності.		
07.11.2019	Урок з електробезпеки	Допис Дмитрів У.М	Урок: старший інспектор філії «Західна» АТ «Прикарпаття обленерго» Андрій Карбівський
05.11.2019	Вітання з перемогою на Всеукраїнському чемпіонаті з боксу серед юнаків.	Дзудзило Ю.В. Наталія Романів	Досягнення Крошней Р. 7-А кл.
05.11.2019	#DOCUтиждень #bullyingstop	Допис Василів С.В.	Участь у проєкті: 3 протидії булінгу. Психологічна служба
29.10.2019	Інсценізація казки "Колобок" німецькою мовою, 6-Б кл.	Допис Прокопчук Л.В.	Предметний Тиждень
25.10.2019	Інсценізація казки Шарля Перро "Cinderella", 6-Б кл. Урок - круглий стіл на тему "Why family relationships are important?"	Допис Кренців Н.В.	Предметний Тиждень
23.10.2019	Уроку-проєкту на тему "Famous People of the USA and the UK". 7-А кл.	Допис Дужак-ТелегаО.	Предметний Тиждень
25.10.2019	Джура -2019. Посвята учнів 2-х класів у "Козачата", учнів 5-х класів у "Джури" та учнів 10-х класів у "Молоді козаки"	Допис Гошовська А.Й.	Захід: Дмитрів У.М. Костецький В.Ф. Жмуркевич А.О.
24.10.2019	"Бібліотечні посиденьки". до Всеукраїнського місячника та Міжнародного Дня бібліотекарів, 3-Б клас	Допис Дмитрів У.М.	Захід Шевчун М.М. Бібліотекарі ліцею
25.10.2019	Подорож кольорами веселки, 3-А кл.	Допис Дмитрів У.М.	Тематичні дні Болюк Г.І.
23.10.2019	Movie Club в 9-А класі. Англ. рок-музикант Sting «Shape of My Heart».Завдання Present Simple,	Допис Дмитрук Г.Ф.	Предметний Тиждень
23.10.2019	WHY DO WE LEARN ENGLISH?	Допис Крачулова О.Т.	Предметний Тиждень
23.10.2019	Вікторина "Do you like English?" у 7-Б класі. Кросворди, римування, складання словосполучення із розрізаних картинок, розучування пісні "I have a dream".	Допис Коляджин І.М.	Предметний Тиждень
22.10.2019	Яскраві миті спілкування на зустрічі з письменником, Борисом Крамером (Василем Добрянським), учні 10-11 кл.	Допис Фреїв Л.І.	Цікаві зустрічі Долинська ЦРБ
16.10.2019	Благодійний солодкий ярмарок, для підтримки Пришлюка Вадима (у якому взяли участь учні початкової школи)	Допис Гошовська А.Й.	Благодійність Відеоролик Робота УС
15.10.2019	14 жовтня - День захисника України. Квест для хлопців 7-А кл.	Допис Дзудзило Ю.В.	Національно-патріотичне

			виховання
07.10.2019	Із Днем працівника освіти	Допис Гошовська А.Й.	Відеоролик Гошовська А.Й.
10.10.2019	Презентація книги про Майдан та війну "Неголосні молитви". Клавдії Дмитрів до Дня захисника України	Допис Дмитрів У.М.	Година пам'яті
09.10.2019	Благодійний солодкий ярмарок для підтримки учня Долинської ЗОШ №5 Пришлюка Вадима.	Допис Гошовська А.Й.	Благодійність Робота УС
03.10.2019	Шахові надії Прикарпаття – 2019 сестрички Софія та Анастасія Кепещуки, 1-А, 2-А кл.	Допис Дмитрів У.М.	Досягнення
30.09.2019	23 по 28 вересня 2019 року Тиждень дошкільця «Чарівні мелодії дитинства»	Допис Дмитрів У.М.	Заходи Цап К.Б.
18.09.2019	Презентація нового роману Макса Кідрука "Доки світло не згасне назавжди", та дебют нового автора Юрія Даценка, який розповів про свою книгу "Пастка для різника".	Допис Гошовська А.Й.	Цікаві зустрічі Долинська ЦРБ
13.09.2019	День здоров'я, 10-А кл.	Допис Костецька О.М.	Тематичні дні
13.09.2019	День здоров'я 2019. 10 б — ви СУПЕР !	Допис Флешко І.В.	Тематичні дні
13.09.2019	День здоров'я цього року пройшов під гаслом "Здоров'я для всіх".	Допис Гошовська А.Й.	Відеоролик Гошовська А.Й.
12.09.2019	Загальношкільні батьківські збори	Допис-оголошення Дмитрів У.М.	
02.09.2019	День знань 2019 Ласкаво просимо в країну Знань	Допис Гошовська А.Й.	Відеоролик Гошовська А.Й.

З дописів видно, що серед основних напрямків діяльності та справ класного колективу провідним напрямком залишається національно-патріотичне виховання – 16 дописів, та ціннісне ставлення до себе – також 16. Класні заходи – 15 дописів, навчальна діяльність – 13 дописів, загальношкільні заходи – 12 дописів, ціннісне ставлення до людей – 11 дописів, ціннісне ставлення особистості до суспільства і держави - 8 дописів, ціннісне ставлення до мистецтва – 7 дописів, участь у проектах – 5, ціннісне ставлення до природи – 4, робота учнівського самоврядування – 3, а ціннісному ставленню до праці присвячено лише 2 дописи. Звичайно, у вирі шкільного життя багато ще чого проводилося, що не висвітлено у рубриці «Життя ліцею». Чимало цікавої інформації про роботу ліцею, зокрема, класних колективів записано не лише в журналах планування та обліку роботи класного керівника і журналах планування та обліку роботи гуртків, а особливо добре висвітлювалася діяльність у класних групах вайбер, інстаграм, особистих сторінках педагогів у фейсбуці.

Разом з тим необхідно вказати **на недостатньо висвітлену роботу** у рубриці «життя ліцею» інноваційної діяльності бібліотечних працівників закладу освіти, які з 2020 року взяли старт на «перебудову» в інформаційно-бібліотечний центр, а також керівників шкільних гуртків та класних керівників окремих класів (учнів 4-Б кл., 5-Б кл., 8-Б, 11-Б кл.), батьки яких дуже рідко можуть побачити своїх дітей та участь класу у цій вирі шкільного життя.

Виходячи з інтересів і потреб здобувачів освіти з вересня 2019 р. було організовано роботу гуртків призначено керівників гуртків: "Флористика і фітодизайн інтер'єру" (6 год.) - Микулина І.В.; "Пішохідний туризм" (4 год.) - Жмуркевич А.О.; "Вокально-хоровий" (4 год.) - Ямборко О.Д. та "Народний танець" (4 год.) - Чура О.І. Система гурткової роботи ліцею була спрямована на розвиток творчості учнів, їх здібностей, талантів, естетичного смаку, здорового способу життя, на задоволення потреб учнів щодо реалізації їх особистості.

Також у ліцеї діяли 3 гуртки військово-патріотичного напрямку: «Майбутній захисник Вітчизни» і «Юний стрілець», які веде вчитель ЗВ Костецький В.Ф. (6 год.) та гурток «Джура» (3 год.), який веде вчитель фізичного виховання Жмуркевич А.О. Щороку учасники військово-патріотичних гуртків беруть участь у регіональних змаганнях до Дня Захисника Вітчизни та інших історично важливих дат та приносять перемоги.

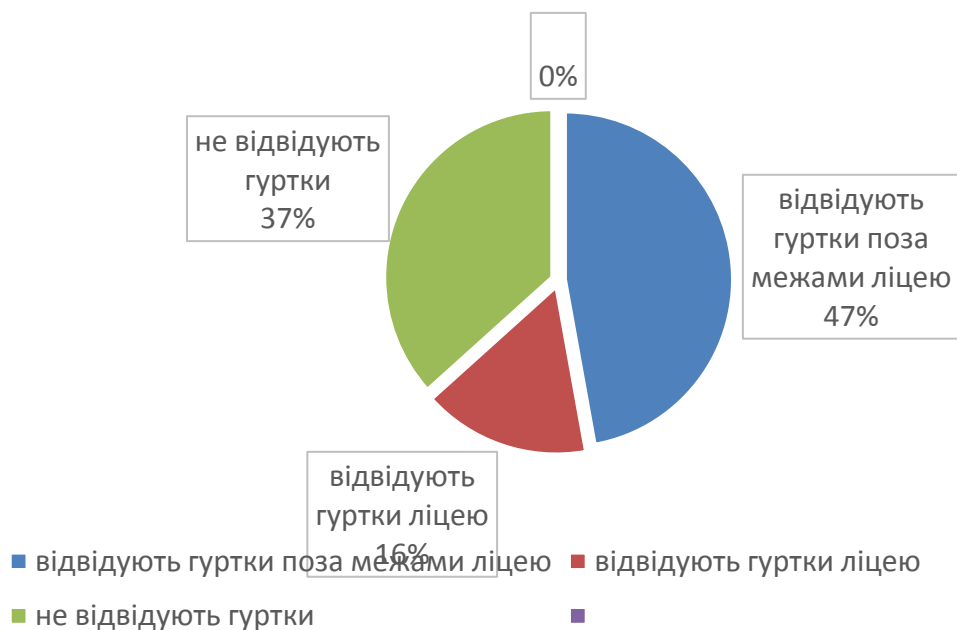
Вихованці гуртків ліцею в цьому році брали участь у таких конкурсах:

Учасники «Народного танцю» – в районному та обласному конкурсах хореографічних колективів закладів освіти, учасники "Вокально-хорового" гуртка – у районному фольклорно-етнографічному дійстві - 2020, а вихованці гуртка "Флористика і фітодизайн інтер'єру" – у міському конкурсі «Виготовлення і оформлення ялинки - 2020» своїми руками.

Кількість учнів ліцею, задіяних у гуртках у закладі освіти становить лише 16,17%, а учнів, задіяних у гуртках за межами ліцею - 47,16.

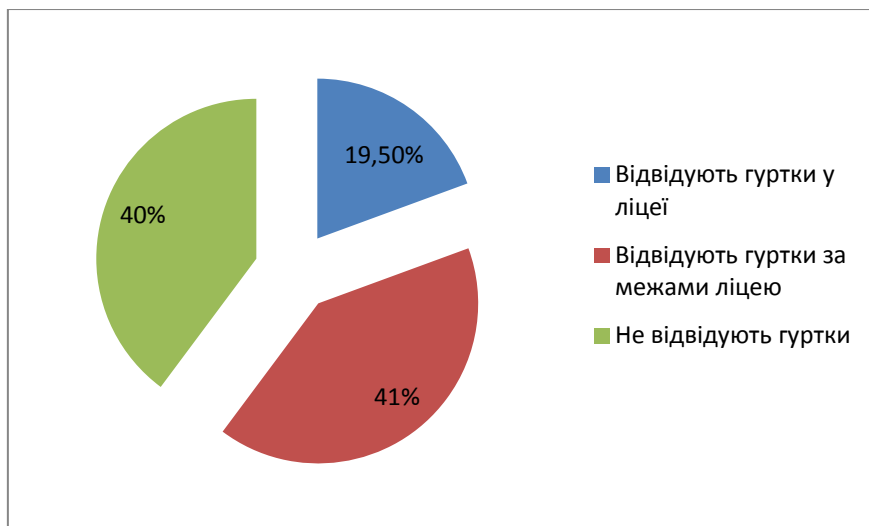
Всього **63,33%** учнів 1-10 класів ліцею задіяні в гуртках закладу та за його межами, **36,67%** - не задіяні в жодному гуртку чи секції.

Мал.1 За 2019-2020 н.р.

Порівнюючи одержані дані за 2018-2019 та 2019-2020 н.рр., бачимо, що участь дітей у гуртковій діяльності у закладі освіти **знизилася на 2,8%**. Це, в першу чергу, пов'язано із тим, що скоротилася кількість гуртків (із 5-ти на 4): у цьому році не діяв гурток «Мистецтво мови і спілкування».

Мал.2 За 2018-2019 н.р.

Відповідно **зросли на 6,16%** показники зайнятості учнів у гуртковій діяльності за межами ліцею. А також на **3,3%** **піднявся** показник **незайнятості учнів в позаурочний час**, що можна розцінювати, як негативну тенденцію.

З метою забезпечення конституційного права громадян на здобуття повної загальної середньої освіти, вдосконалення постійного контролю за охопленням навчанням і вихованням дітей і підлітків шкільного віку, в ліцеї

постійно здійснюється **контроль за відвідуванням учнями навчальних занять.**

У I та II семестрах згідно плану проводилася профілактична робота представником пробації, старшим інспектором Москальчук І.В. та інспектором ювенальної превенції Долинського ВП Калуського відділу поліції ВП ГУНП в Івано-Франківській області Скаб'як В.В. щодо відвідування здобувачами освіти ЗЗСО. Також педагогічний колектив освітнього закладу проводить відповідну роботу з батьками, тісно співпрацює з органами місцевого самоврядування.

Дане питання виноситься на педради, наради при директору, на загальношкільні батьківські збори, засідання МО класних керівників, засідання Ради ліцею, засідання батьківської Ради.

За вересень-березень в закладі освіти було 162 робочих дні, з яких 113 – заняття у звичному режимі, 49 навчальних днів – у режимі он-лайн (дистанційні заняття). Аналіз обліку відвідування занять вівся відносно **493** учнів 1-11 класів: початкової школи 204 учні, гімназії - 216 учнів та ліцею 73 учні (не враховуючи дітей, які навчаються на індивідуальній формі навчання). Результати аналізу пропусків занять по класах згідно Журналу щоденного обліку відсутності учнів та Класного журналу детально описані у довідці, яка висвітлює об'єктивну картину стану відвідування по навчальному закладі в цілому і кожному класі зокрема.

З метою організації діяльності щодо захисту прав та інтересів дітей, беручи до уваги педагогічний потенціал закладу і залучаючи до освітнього процесу партнерів, в першу чергу – батьків, ми разом впродовж 2019-2020 навчального року працювали над **створенням безпечного освітнього середовища, формування засобами педагогічного впливу в дітей та учнівської молоді ціннісні життєві навички.**

Усвідомлюючи сучасні виклики виховання та його головні засади, базові моральні цінності сучасного виховання, педагогічні працівники, класні керівники, вихователі ГПД та адміністрація закладу у своїй роботі керувалися Програмою «Нова українська школа» у поступі до цінностей», Конвенцією ООН про права дитини, методичним посібником КБОС. З метою запобігання булінгу в освітньому процесі та формування суспільної свідомості неприйняття булінгу в міжособистісних стосунках, класні керівники використовували корисні відеоматеріали, які розміщені у вільному доступі на сайті МОНУ та матеріали банку педагогічних технологій: рубрика «Корисні посилання щодо теми антибулінгу», матеріалами інформаційно-ресурсного центру «Дитинство без насильства».

Питання створення безпечного освітнього середовища «золотою ниткою» проходило як у організаційній, так і у методичній та контрольно-аналітичній діяльності, про що свідчать видані документи: Наказ №116-од від 29.08.2019 «Про план роботи закладу освіти на 2019-2020 н. р.», у р.2.4. п. V, VII, VIII

«Організація підвищення якості виховного процесу»; Наказ №134-од від 30.08.2019 «Про організацію чергування учителів та учнів закладу освіти у 2019-2020 навчальному році», з затвердженими графіками чергування учителів, учнів 6-10 класів та класних керівників (розписаних по постах) задля створення сприятливих умов під час освітнього процесу; Наказ №140-од від 02.09.2019 «Про організацію роботи психологічної служби закладу освіти», одне з основних завдань якої створювати сприятливий психологічний клімат в педагогічному та учнівському колективі, а також вести роботу з профілактики злочинності, алкоголізму і наркоманії, інших шкідливих звичок, попередження правопорушень неповнолітніх, девіантної поведінки тощо; Наказ №143-од від 03.09.2019 «Про організацію виховної діяльності закладу освіти на 2019-2020 навчальний рік», у якому п. 7.2. прописано «Організувати правовиховну роботу в освітньому закладі на 2019-2020 навчальний рік», Наказ №144-од від 04.09.2019 «Про Програму розвитку закладу освіти «Школа успіху», у якому представлено Модель освітнього середовища ліцею (Розвивальне та мотиваційне середовище, Комфортні та безпечні умови); Наказ №214-од від 06.12.2019 «Про проведення Тижня права», згідно плану якого впродовж 9-13 грудня класними керівниками проведено виховні години: «СТОП дискримінації та насильству в школі», психологічною службою - тренінги «Твоя безпека – в твоїх руках», індивідуальні профілактичні бесіди, лекторій на тему «Булінг – мовчати не треба»; Наказ №08-од від 03.01.2020 «Про педагогіку толерантності в освітньому процесі», у якому прописано вимоги педагогічної культури вчителя сьогодні, які значно зросли у зв'язку з особливостями розвитку сучасних дітей, розширенням завдань освіти, ускладненням міжособистісних, міжетнічних, міжкультурних взаємин у суспільстві; Наказу №33-од від 26.02.2020 «Про проведення з 02 по 31 березня 2020 р. місячника «Зупинимо булінг разом», в рамках якого класні керівники з учнями провели обговорення про прийняття правил поведінки в групах, здійснили оформлення правил у вигляді наочних стендів, склали плани «Політика антибулінгу в класному колективі». І хоч місячник вимушено був перерваний 12.03.2020 року оголошеним карантинном, проте чимало вдалося зробити в режимі он-лайн: педагогічні працівники пройшли безкоштовний курс «Недискримінаційний підхід у навчанні» на сайті EdEra, «Протидія та попередження булінгу в закладах освіти» (освітня платформа «PROMETHEUS»), класними керівниками через ZOOM з вихованцями проведено години спілкування про «Віртуальний терор: тролінг і кібербулінг», спосіб розпізнання та захист дитини від агресії в інтернеті, а з батьками – батьківські збори онлайн щодо попередження насильства у сім'ї та «Як навчити дітей безпечної поведінки в Інтернеті». На офіційному веб-сайті закладу розміщено інформацію про правила поведінки здобувачів освіти в закладі, напрацьований план заходів, спрямований на запобігання та протидію булінгу в закладі, порядок подання та розгляду звернень про випадки булінгу та порядок реагування на доведені випадки булінгу і відповідальність осіб, причетних до нього. А також розміщено нормативні

документи з профілактики булінгу та корисні посилання для учнів, батьків, педагогічних працівників щодо протидії цькуванню.

Заходи, які проводилися впродовж року з правовиховної роботи, висвітлювалися на сторінці ліцею у фейсбуці у рубриці «Життя ліцею 2019-2020 н.р.», чимало з них проведено психологічною службою ліцею, зокрема з 21 по 25 жовтня 2019 року наш заклад освіти долучився до проведення пілотного проекту #DOCUтиждень #bullyingstop - тиждень проти булінгу. З метою допомогти учням дізнатися більше про форми, прояви, причини та наслідки булінгу в ліцеї відбулися такі заходи: «Вступний урок», присвячений розумінню поняття «документальне кіно», його особливостей, відмінностей від ігрового, потенційного впливу тощо; «Уроки», присвячені поняттю булінгу та кібербулінгу, ознакам, методам протидії, наслідкам, інформуванню про роботу служб, до яких можна звернутися для отримання правової та психологічної допомоги; «Батьківські збори» - для надання рекомендацій та інструкцій щодо реагування на факти потенційного або наявного фізичного та/або психологічного насильства, побудови діалогу з дітьми, які стали жертвами, свідками цькування, або кривдниками; Переглядали та обговорювали тематичні документальні кінострічки, проводили роботу в групах; «Підсумковий урок» дав можливість учням не тільки узагальнити отримані знання, а й відрефлексувати побачене та почуте. Під час проведення DOCU/ТИЖНЯ проти булінгу старалися допомогти дорослим та молоді дізнатися більше про методи запобігання цькуванню та підтримати його жертв. А також поширити інформацію, що допоможе кожному зрозуміти свою роль у запобіганні булінгу.

Також Долинський ліцей №7 щорічно підтримує акцію "16 днів проти насильства", заради об'єднуючої мети: збільшити розуміння та обізнаність у школярів, батьків, вчителів про всі форми насильства, створити в ліцеї соціальний простір, вільний від насильства. Дати початку та завершення Акції вибрані не випадково. Вони створюють символічний ланцюжок, поєднуючи заходи проти насильства стосовно жінок та дії щодо захисту прав людини, підкреслюючи, що будь-які прояви насильства над людиною, незалежно від її статі, є порушенням прав людини. Шістнадцятиденний період акції охоплював наступні важливі дати: – 25 листопада – Міжнародний день боротьби з насильством щодо жінок; – 1 грудня – Всесвітній день боротьби зі СНІДом; – 2 грудня – Міжнародний день боротьби з рабством; – 3 грудня – Міжнародний день людей з обмеженими фізичними можливостями; – 5 грудня – Міжнародний день волонтера; – 6 грудня – Вшанування пам'яті студенток, розстріляних у Монреалі; – 9 грудня – Міжнародний день боротьби з корупцією; – 10 грудня – Міжнародний день прав людини. Тож, метою кампанії "16 днів проти насильства" була актуалізація гострих проблем домашнього насильства для української громадськості, а також активізації громадських об'єднань та державних

установ у діяльності і захисту прав жінок у нашій державі та формування ненасильницької ідеології в українському суспільстві.

29.11.2019 проведено у 9-их класах захід «БЕЗПЕЧНА ПОВЕДІНКА. Все що потрібно знати про ВІЛ/СНІД»; 3.12.2019 Круглий стіл для 8-их класів «Ми проти насильства»; 5.12.2019 запропоновано учням взяти участь у акції «Невідомий Миколай»; 9.12.2019 акцію «Зніми маску»; 10.12.2019 - акцію «Синя стрічка!», щоб підтримати цю ідею учні прийшли до закладу освіти в синьому одязі, або із синьою стрічкою, як нагадуванням про те, що необхідно боротися з насильством і захищати дітей від насилля.

Учням 6 класів запропонували навчальну гру «Країна Гідності», у якій їм запропонували вивчення соціальних прав через освіту з прав людини.

В рамках акції «Молодь проти ВІЛ/ СНІДу», приуроченому до Міжнародного дня боротьби зі СНІДом, соціальним педагогом Василівим С.В. 2 грудня 2019 року з учнями ліцею було проведено профілактичний захід щодо розповсюдження ВІЛ/ СНІДу у форматі круглого столу «Міфи та стигми про СНІД». Його мета - привернути увагу до проблеми розповсюдження ВІЛ-інфекції в Україні, підвищити інформованість учнівської молоді про небезпеку ВІЛ та про можливість попередження інфікування.

Практичним психологом Сливинською І.М. впродовж карантину постійно проводилися інтерактивні форми роботи із вихованцями в онлайн режимі (через сторінку ліцею в Фейсбуці)

Адміністрація ліцею принцип запобігання та реагування на насилля, жорстоке поводження та експлуатацію дітей вважала ключовим у організації освітнього процесу закладу освіти. **Впродовж 2019-2020 н.р. звернень щодо вчинення булінгу у закладі освіти до адміністрації від учасників освітнього процесу не поступало.** Тема «Удосконалення правовиховної роботи Долинського ліцею №7», особливо щодо впровадження антибулінгової політики в закладі освіти (КБОС), забезпечення комфортних і безпечних умов навчання і праці та створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації, піднімалася на засіданнях методичного об'єднання класних керівників, засіданнях Ради ліцею, Ради профілактики правопорушень, на засіданнях батьківської Ради ліцею, Ради учнівського самоврядування, що відображено в планах та протоколах засідань. Зокрема, на педагогічній раді та нараді при директорі цього року слухалися питання: «Про меморандум співпраці між усіма учасниками освітнього процесу: педагогами, учнями та батьками», «Про розвиток початкової школи в контексті завдань Нової української школи: рік другий», «Про роботу з учнями, які потребують психологічної підтримки. Виявлення, попередження і розгляд випадків насильства та жорстокого поводження з дітьми» тощо.

З МЕТОЮ ПІДВИЩЕННЯ ЗАГАЛЬНОГО РІВНЯ ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ правовиховна робота у закладі триває впродовж навчального року і включає профілактично-просвітницькі ЗУСТРІЧІ здобувачів освіти з працівниками пробації, прокуратури, ювенальної превенції, центру безоплатної правової допомоги (та інші форми роботи від інформування ... до малювання на правову тематику), так і роботу з батьками здобувачів освіти: батьківські збори і батьківські всеобучі, «Малі педради», індивідуальні бесіди, посилений психолого-педагогічний патронаж учнів...

Також практикуються зустрічі з фахівцями: так прокурором Долинського відділу Калуської місцевої прокуратури Сабарою Л.В. 23.10.2019 для здобувачів освіти 10-11 класів проведено інформаційно-повчальну зустріч на тему «Функції органів прокуратури в сучасних умовах. Запобігання корупції в районі, координаційна діяльність прокурора»; в рамках Тижня права працівником пробації, старшим інспектором Москальчук І.В. проведено 07.12.2019 р. у 4-А класі тренінг на тему «Толерантність»; 11.03.2020 р. в рамках проведення **Місячника «Зупинимо булінг разом»**, проведено відкриту годину правового спілкування, на якій старший інспектор Долинського міськрайонного сектору філії державної установи центру пробації Москальчук І.В. та інспектор ювенальної превенції Скаб'як В.В. присутнім учням 9-их класів та представникам учнівських колективів 6-10 класів доступно і переконливо подали УРОК для життя у колективі, який має бути дружнім до кожної дитини.

Підводячи підсумки діяльності учасників освітнього процесу щодо створення у 2019-2020 н.р. в закладі освіти безпечного освітнього середовища, формування в дітей та учнівської молоді ціннісних життєвих навичок, вважаємо, що проведену роботу можна вважати задовільною.

А також враховуючи добре виконаний, згідно планування, великий об'єм освітньої діяльності, впровадження інноваційних форм діяльності, виховну роботу закладу освіти за 2019-2020 н.р. можна вважати задовільною.

7. СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ.

Соціальна підтримка дітей пільгових категорій, що навчаються у ліцеї, проводиться згідно з діючим законодавством. На початок навчального року були підготовлені списки учнів пільгових категорій. Кількість дітей у них становить:

- Кількість дітей сиріт – 3;
- К-ть дітей, позбавлених батьківського піклування – 6;
- К-ть дітей, які втратили одного з батьків – 17;
- К-ть дітей-інвалідів – 19;
- К-ть дітей з багатодітних сімей – 102;

- К-ть дітей з малозабезпечених сімей – 83;
- К-ть дітей з неповних сімей – 75;
- К-ть дітей, батьки яких ухиляються від виконання батьківських обов'язків – 0;
- К-ть дітей військовослужбовців, працівників правоохоронних органів, які загинули – 0;
- К-ть дітей, які стоять на обліку в поліції/внутрішкільному обліку – 0;
- К-ть дітей, батьки яких проходять (або проходили) військову службу в зоні (АТО), ООС (операція об'єднаних сил) – 25;
- К-ть дітей, переселенців з АР Крим, Донецької та Луганської областей України – 0;
- К-ть дітей, які займаються бродяжництвом, жебракуванням – 0;
- К-ть дітей, постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи – 0;
- К-ть дітей, обоє батьків яких виїхали за межу України і відсутні більше 6 місяців – 0;
- К-ть дітей, що проживають в сім'ях, які перебувають у складних життєвих обставинах – 0;
- К-ть дітей, які перебувають на диспансерному обліку – 102.

Ці діти постійно перебувають у центрі уваги адміністрації ліцею. Для дітей сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей-інвалідів та дітей, батьки яких проходять військову службу в зоні (АТО) була організована участь у новорічних заходах з подарунками.

Також впродовж навчального року за бюджетний кошт щоденно отримували безкоштовні гарячі обіди у шкільній їдальні діти з малозабезпечених сімей та діти з ООП з розрахунку: 1-4 класи – 25 грн.; 5-11 класи – 30 грн; діти позбавлені батьківського піклування, діти учасників АТО, діти-переселенці з АР Крим, Донецької та Луганської областей України: 1-11 класи – 30 грн.

З опікунами дітей-сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування підтримується постійний зв'язок класних керівників, практичного психолога, адміністрації ліцею.

8. ПРОФОРІЄНТАЦІЙНА РОБОТА.

Професійна підготовка молоді починається ще в шкільні роки. Завдання сучасного закладу освіти – підготувати підрастаюче покоління до свідомого вибору професії. Профорієнтаційна робота у ліцеї здійснюється під час освітнього процесу: виховання трудових навичок у школярів під час прибирання території, розширення знань про професії на уроках та в позаурочній діяльності, через проведену профорієнтаційну роботу класним керівником та працівниками психологічної служби, через виступи фахівців з Долинського центру зайнятості, зустрічі з представниками навчальних закладів України (найчастіше Івано-Франківської та Львівської областей). Значна профорієнтаційна робота з учнями, достатній рівень підготовки випускників свідчить про те, що за минулий навчальний рік майже усі

дев'ятикласники працевлаштовані, з них 30 (77%) продовжили навчання у 10-му класі ліцею, 6 чоловік – у ПТНЗ, ВНЗ I-II р. а. – 3. Серед минулорічних випускників 11-го класу 22 (73%) продовжили навчання: вступили до ВНЗ III-IV рівнів – 19 (63,3 %); у ВНЗ I-II рівнів 0; у ПТНЗ – 3 (10 %); працюють – 2 (6,7%); не працюють і не навчаються – 6 (20 %).

9. ЗБЕРЕЖЕННЯ І ЗМІЦНЕННЯ ЗДОРОВ'Я УЧНІВ ТА ПРАЦІВНИКІВ.

Медичне обслуговування учнів та працівників ліцею організовано відповідно до нормативно-правової бази. Для якісного медичного забезпечення учнів та вчителів у закладі обладнаний медичний пункт де працює шкільна медична сестра, яка організовує систематичне та планове медичне обслуговування учнів, забезпечує профілактику дитячих захворювань. Відповідно до результатів медичного огляду дітей в Долинській дитячій поліклініці, на підставі довідок лікувальної установи у ліцеї формуються уточнені списки спеціальної медичної групи, підготовчої, основної групи та групи звільнених від занять фізичною культурою на навчальний рік. Відповідно цих списків видається наказ по ліцеї. Медичне обслуговування працівників ліцею організовано на базі комунального некомерційного підприємства «Долинська багатопрофільна лікарня». Вони щорічно проходять поглиблений медичний огляд за графіком кабінету профогляду медичної установи. Проте цього року у зв'язку з пандемією COVID-19 медогляди відтермінували. Працівники їдальні проходять медичні огляди два рази на рік. Огляди відбуваються за рахунок держбюджету. Проходження медичного огляду фіксується в санітарних книжках установленого зразка, які реєструються і зберігаються у медичної сестри ліцею Хапової Н.В.

Важливим аспектом збереження здоров'я учнів є створення умов для раціонального харчування дітей протягом перебування у закладі освіти. Організація харчування учнів закладу регламентується законами України «Про освіту» (ст. 25), «Про загальну середню освіту» (ст.22), «Про охорону дитинства» (ст. 5). Згідно з вищезазначеними документами, учні 1-4 класів забезпечуються гарячим обідом на умовах співфінансування. Гаряче харчування учнів 1-11 класів відбувається згідно графіку на 2,3 і 4 перервах у їдальні ліцею. За харчування дітей в ліцеї відповідає Крошней О.М. – медична сестра з дієтичного харчування.

Цікавими оздоровчими заходами у ліцеї є проведення традиційного Дня здоров'я, шкільної спартакіади, показ відеофільмів про шкоду куріння, наркотиків, алкоголю. У планах виховної роботи кожного класного керівника є розділ «заходи по збереженню життя і здоров'я дітей», де запланована відповідна робота оздоровчого характеру з класом.

10. СТАН ОХОРОНИ ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ.

Робота з охорони праці, безпеки життєдіяльності, виробничої санітарії, профілактики травматизму дітей у побуті та під час освітнього процесу визначається у діяльності педколективу як одна із пріоритетних і проводиться відповідно до Законів України «Про охорону праці», «Про дорожній рух», «Про пожежну безпеку», Державних санітарних правил і норм улаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організацій навчально-виховного процесу, та інших численних нормативних актів, які регламентують роботу ліцею з цих питань. Стан цієї роботи знаходиться під постійним контролем адміністрації ліцею. У ліцеї створено службу з охорони праці, сплановані заходи. На початку навчального року, в кожному кабінеті вчитель-предметник проводить первинні інструктажі з відповідним записом в журналі; напередодні канікул та святкових днів проводяться інструктажі з безпеки життєдіяльності серед учнів, відпрацьована програма вступного інструктажу. Регулярно відбуваються цільові інструктажі з учнями перед екскурсіями, походами, спортивними змаганнями. У ліцеї в наявності необхідні журнали з реєстрації всіх видів інструктажів з питань охорони праці. Кожна класна кімната, кабінет, майстерня, спортзал має необхідний перелік документації з питань безпеки життєдіяльності. Також у приміщеннях ліцею розміщено кілька стендів по безпечній поведінці. Відповідну роботу веде фахівець з питання охорони праці та попередження травматизму – Шикор Т.Я. Служба з питань охорони праці і безпеки життєдіяльності закладу освіти у складі 7 чоловік (Нагірний М.Г.- заступник директора ліцею з НВР; Дмитрів У.М.-заступник директора з НВР; Василів С.В.- голова первинної профспілкової організації; Костецький В.Ф. - вчитель предмета «Захист Вітчизни»; Рачок М.В.- завгосп; Хімчук Я.В. - громадський інспектор з охорони праці; Шикор Т.Я. - фахівець з охорони праці) забезпечує виконання вимог відповідного Положення.

Питання охорони праці та попередження травматизму неодноразово обговорювалися на нарадах при директорові. За 2019 рік зафіксовані 4 шкільні травми виробничого характеру учнів ліцею та побутові травми невиробничого характеру – 18 (3-и травми в працівників та 15 у дітей).

Вивчаючи стан травматизму серед учнів, можна відмітити, що в навчальному закладі здійснюється належна робота щодо попередження нещасних випадків, створення безпечних умов навчання. Разом з тим залишаються значні показники травматизму дітей на уроках фізкультури та травми невиробничого характеру в позашкільний час. В ліцеї розроблено низку заходів, щодо попередження травматизму учнів, проведена відповідна робота з учителями. Причини виникнення травм з'ясовуються, аналізуються, відповідно до цього складаються акти та проводяться профілактичні заходи та відповідні інструктажі.

11. ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ.

Будівля ліцею прийнята в експлуатацію 30 років назад. Але не зважаючи на порівняно незначний (адже це наймолодший заклад освіти в місті Долина) вік та зношеність, адміністрація ліцею разом з колективом постійно працюють над удосконаленням матеріально-технічної бази, підтриманню її у робочому стані. Фінансування потреб ліцею проводиться власником – Долинською міською радою. Завдяки злагоженості відповідальних за економію працівників, ліцей не виходить за ліміти спожитих енергоносіїв. Система опалення прибудови ліцею, де знаходиться бібліотека, потребує заміни з причини некваліфікованого монтажу. У приміщеннях на болу А. та блоку Б закладу освіти та в коридорах опалення добре, хоча через стару систему (зношені батареї) опалення потребує постійної пильності. Дещо зимою «свіжо» у кутових класних кімнатах через те, що стіни ліцею ззовні не утеплені. Щорічно дане питання порушується адміністрацією в бюджетних запитах.

Матеріально-технічне забезпечення закладу освіти:

- Загальна площа приміщень – 9310 м²;
- Площа навчальних кабінетів – 2182 м²;
- Класні кімнати – 23 - 1242 м²;
- Кабінети – 16 – 940 м², в т.ч. 2 - інформатики;
- Майстерні – 3-и – 216 м²;
- Спортзал – 288 м²;
- Зал хореографії – 48 м²;
- Бібліотека – 69 м² з фондом 12903 прим.;
- Їдальня – 174 м² – 150 місць;
- Актова зала – 196 м², – 200 місць;
- Кількість учнівських місць – 930;
- Площа земельної ділянки – 1,21 га;
- Спортивна площадка – 1,36 га;
- Інтернет – оптична лінія, Vi-Fi/

Залучення додаткових джерел фінансування навчального закладу

№ з/п	Кошти, які поступили за звітний період	Найменування товару	Джерело фінансування		Примітки
1.	1500	Преказ готівки на рахунок	Державний бюджет		
			Місцевий бюджет		
			Вільні залишки освітня субвенція		
			Батьківські благодійні внески	+	
			Інші надходження		
Усього:					1500

Зміцнення матеріально-технічної бази ліцею за рахунок бюджетних коштів у 2019-2020 навчальному році та інших, незаборонених джерел фінансування

№ з/п	Призначення платежу	Найменування товару	Сума витрат згідно квитанції
1.	Навчальний заклад / Для проведення внутрішніх ремонтних робіт	Вапно гашене, герметик акриловий Церезіт, Грунтовка-2 Ферозіт, Клей до плитки, кут до плитки мармуровий, Кутник алюмінієвий, Обналічка дверна, Плитка Діана, Полоса, Цемент, шпаклівка акрил пуц, Шпаклівка Кнауф, Шпаклівка Фугенфюлер, Штукатурка гіпс. Перміт, Святильник растр. Вн.лед.	15.000
2.	Поповнення матеріально-технічної бази ліцею	Гвинтівка Пневмо – 2 шт.	3.000
3.	Поповнення матеріально-технічної бази ліцею	Комплект шкільних меблів, що не регулюються для 10-их кл.	85.080
4.	Дидактичні матеріали (для НУШ)	Словники, набори таблиць, карток, числова лінійка, інструменти контрольно-вимірювальні, набір моделей геометричних фігур, карти стінні, модель глобуса фізичного, ммікросоп шкільний, лупа ручна, таблиці загальних тем, набір дорожніх знаків	22.497
5.	Комп'ютери для класу інформатики	Машини для обробки даних. Комплект для класу інформатики (К-ть – 3 шт.)	273960
6.	Комп'ютери для класу інформатики	Машини для обробки даних. Комплект для класу інформатики (К-ть – 1 шт.)	91320
7.	Дидактичні матеріали (для НУШ)	Словники, набори таблиць, набори карток, числова лінійка, інструменти контрольно-вимірювальні, набір моделей геометричних фігур, магнітний прилад «частки та дробі», карти стінні, модель глобуса фізичного, ммікросоп шкільний, лупа ручна, таблиці загальних тем, набір дорожніх знаків	29996
8.	Встановлення та налаштування мереживого обладнання	Кабель вита пара, Мереживий фільтр, Шафа телекомунікаційна, полиця, комплект кріплення, патч-панель, настінна коробка для двох модулів. Модуль білий. Патч корд литий, монтажна база для двох хомутівГ, стяжка, маршрутизатор, точка бездротового доступу, кріплення, комутатор, монтажний комплект	-
Усього:			520853

Керівником вживалися заходи щодо зміцнення та модернізації матеріально-технічної бази навчального закладу. Загальне фінансування задля зміцнення МТБ ліцею за серпень 2019 – травень 2020 н.р. становить 520853 грн.

У навчальному закладі функціонує 2 комп'ютерні класи для учнів (19 комп'ютерів учнівських та 2 учительські) та 1 кабінет інформаційних технологій для педагогів (6 комп'ютерів); 9 комп'ютерів є у кабінетах ліцею (географії, історії, математики, української мови та літератури, зарубіжної літератури, іноземних мов, основ здоров'я та БЖ, фізики, хімії,); у класних кімнатах – 2 засоби візуалізації без інтерактиву (ноутбук та проектор) та 1 клас з інтерактивним обладнанням (проектор та інтерактивна дошка); на ГПД – 2 комп'ютери; у одному класі – телевізор та ноутбук; в учительській – 1 USB HD відеопрогравач, в конференц залі – 1 ноутбук, проектор та звукова гарнітура та 2 ноутбука та 2 проектори для освітянських потреб; адміністративно-господарський персонал забезпечений 9 комп'ютерами. Право на користування технікою мають усі педагогічні працівники під контролем особи, яка відповідає за кабінет інформатики. Учасники освітнього процесу мають доступ до шкільної мережі Wi-Fi. Школа має свій веб-сайт. На шкільному веб-сайті представлена управлінська діяльність, фінансова документація, навчальна та виховна робота. Контент вебсайту постійно оновлюється.

12. УПРАВЛІНСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ.

Управління школою здійснюється згідно річного плану роботи ліцею, плану внутрішкільного контролю та календарних планів вчителів-предметників, бібліотекаря, психологічної служби і планів виховної роботи класних керівників. Така система планування, що відпрацьована у ліцеї і заснована на взаємодії всіх ланок, підрозділів та учасників освітнього процесу, забезпечує координацію їх діяльності, єдність вимог, контролю та взаємоконтролю в процесі роботи, сприяє досягненню ефективності та вдосконаленню освітнього процесу й забезпечує планомірний розвиток ліцею. У навчальному закладі в наявності усі нормативно-правові документи, що регламентують діяльність загальноосвітнього навчального закладу. Контроль - це важлива, складна та об'єктивно необхідна функція управління. У ліцеї ефективність здійснення контролю зумовлює якість реальних і подальше прогнозування бажаних показників розвитку закладу освіти, його освітнього процесу та діяльності всього шкільного колективу. Контроль дозволяє тримати в полі зору управління найважливіші питання ліцею, своєчасно реагувати на відхилення від норми та на негативні явища, знаходити невикористані резерви, підтримувати оптимально трудову атмосферу в колективі. У ліцеї адміністрацією використовується багато різних форм контролю за станом освітнього процесу і, в першу чергу, таких

традиційних, як вивчення викладання стану предметів та виконання навчальних планів та програм, перевірка класних журналів, учнівських щоденників, тощо. Аналіз результатів внутрішнього контролю знаходить відображення у рішеннях педагогічної ради ліцею, відповідних наказах по навчальному закладу. Крім контролю за рівнем знань та навчальних досягнень учнів проводиться щоденний моніторинг відвідування занять. За результатами моніторингу адміністрація ліцею приймає певні управлінські рішення щодо конкретних учителів та учнів. Враховуючи сучасні вимоги, стиль керівництва Долинського ліцею №7 більш близький до демократичного, так як більшість рішень приймаються на основі врахування думки колективу й інтересів справи, створюється такий мікроклімат, коли успіхи кожного сприймаються позитивно, ініціатива й самостійність підтримується, повноваження делегуються. Директор ліцею у роботі з працівниками дотримується партнерського стилю керівництва. Проблеми обговорюються й виробляються різні варіанти рішення, з них обирається найбільш оптимальний, затверджується і в подальшому здійснюється. Основними формами спілкування є наради, індивідуальні бесіди, інформування. Контроль здійснюється не заради пошуку винних, а заради позитивного кінцевого результату. На моє переконання, завдяки такому стилю керівництва у ліцеї залишається мінімум агресивності, наявне творче вирішення справ; переважають такі методи керівництва як порада, особистий приклад, похвала; ставлення до людей – шанобливе, вимогливість поєднується із справедливістю, спілкування ввічливе, поважливе, рідко з наказом. У зв'язку з цим надається колегам більше самостійності, відповідної їхній кваліфікації і характеру роботи, створюються необхідні умови для самореалізації. У кожному зі своїх підлеглих бачимо, насамперед, особистість у всьому розмаїтті її людських якостей і властивостей. Таких якостей у адміністративній роботі вимагаємо й від себе, як заступників.